

309263 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 5.

చెన్న పట్టణము 1918 నం॥ డిసెంబరు నెల 20 వ తేది శుక్ర వారము

No. 215

నంపుటము. ౫

కాళియన్ వామనం వత్తిరమార్గ శిరమాన బహుళ తృతీయ 3.

నంచిక ౨౧౫

సుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1919 క్యాలండరు

నవంబరు నెల 15-వ తారీఖు నుండి జనవరి నెల 31-వ తారీఖు లోపుగ

మా మందులను 6 రూపాయలకు నొకేసారి గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా గొనువారలకు ధర తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపింపవారికి క్యాలండరు చేరవచ్చు వో మా జవాబుదారి యుండదు.

కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెలియజేయటం యుక్తము.

తామర తైలము

పండ్లపాడి

మోహిని తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0

డబ్బీ 1-కి 0-2-0

సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపడదు

దగ్గు, శైత్యము, వడిశెము, రొమ్మువడిశెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుకులు, బిల్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చక్కనిడబ్బీతో వెల రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-8-0. పోట్లుఖర్చులు వేలు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ఫ్రేరోడ్డు, బొంబాయి.
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన 126

(రిజిస్టర్డ్ కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టర్డ్ కాబడినది.)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోజ్ఞ మను నువాసనగలది.

అల్కాహోలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకలే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ రువాసనై కొన్ని బిందువులు విలువకలిగినవో, మనోగృహము నువాసన నిన్నులవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

శిష్టనైవా (అర డాం) సీసా 1-కి రూ 0-8-0

మధ్యరకము నైవా 1-డాం " " 0-12-0

శ్రోతనైవా 2 " " " 1-4-0

పెద్దనైవా 4 " లేక 1/2 కొన్న " " 2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-కి 0-8-0, రి బుడ్డకు 0-14-0 ప్రత్యేకము.

కల్లెల, పట్టుబడులందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిసాపులోను దొరకును. నికి

అనేకమగు నకలు పెట్టు కలవు. కావున, తాము కొనుపవుడు సీసామై

ను, కార్డుమైనను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరికింపుదు ఈ ఆటో

దిల్ బహారుయొక్క సలక్షణములను పరికింపవలెను గోరువారి దిగువవాటికి

ప్రాసినవో అకాకిమ్మర్లుగ నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

పోస్టరేబంబు: అంగ్లోయంకింకా ద్రగ్ అందు కమికల్ కంపెనీ నెం. 155, జామ్నాబాద్ సీడ్, బొంబాయి.

మద్రాసు రేజిస్ట్రేషన్: మహాత్మ పుర దొర్తంపూర్తి, ప్రెజిడెన్సీ కాలనీ, మద్రాసు



మలయ చందనము



(1251) నెగరోగమునకు మకారము

మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని

తెలియదు. పత్తము లేదు. విడికారీ

మున్నగు కఠినవికితల పనిలేదు. రుచ్య

మైన మా మలయచందనము ఎటుపు

తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల

నెగరోగమును మూడుపూటలలో మాన్యును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0

గంధర్వపార్థసి, రాజమండ్రి.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈలేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి పీర్ణమును హెచ్చిం

చి బలమును కలిగించి యావృతమనము చేసి చేతి కాలి

మంటల లోగొట్టును. మెదడును చల్ల చేసి శరీరమునకు

లేజన్నును కలిగించును. వీర్భతయ, భేదము, తలనొప్పి,

రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తత్పక నివారించును.

(219) అర్థశాన డబ్బీ 1-కి రూ. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్,

అతంకనిగ్రహ కోవభూతం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వివ్రేడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసపరిల్లా

అపరిశుద్ధిపు రక్తములన జనించు జాడ్యములకు పీటమువంటి మందు. మరుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను తొంద్రను, ప్రాకమెప్పులను అన్ని విధములన గలుగు చర్మ రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శిక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

వనోపధి సార్వపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, పాపమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన రోగములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టిరక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాలోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజుల కర మందులకు 4 కొన్న బుడ్డితో అమ్మబడును.

పొప్పైటరు. — పి. డి. సావంత్,

44. ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,

Fanaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

మంచి లాభము.

మొత్తయ్యగారి ప్రఖ్యాతిచెందిన కాబూలు

తెల్లనియంగుర 10 కులముల పెట్టె 1-కి రూ. 1-0-0.

ఇనాం! ఇనాం! ఇనాం!

కాశీలో మూడుదినములు

ఇందు కాశీలో చేయవలసిన యాత్రలను

విశదముగా చెప్పబడుచున్నవి.

విలాసము: — 1827

కే. ఎస్. ముత్తయ్య అందు కంపెనీ,

సిల్క్ హౌసు, కాశీ.

K. S. Muthiah & Co.,

Silk House, Benares City.

స్వదేశీ నబ్బులు.

కత్తూరి	0-8-0	ముగలి (కేవిడా)	0-4-0
కార్పాలిక్ (మేలు)	0-6-0	జేట్	0-8-0
మనోహర్	0-5-0	కనంతా	0-2-6
తెంకడర్ (మేలు)	0-5-0	కర్పూరపు	0-2-0
" మధ్యరకం	0-4-0	సోపు గింజలది	0-2-6
వట్టివేరు	0-4-0	లకంగపట్టు	0-1-0
రోజా	0-4-0	విజిటూర్	0-1-6
కార్పాలిక్ మధ్యరకం	0-4-0	విండోవర్	0-1-8
గోరింటి	0-4-0	కార్పాలిక్	0-1-8
గులాబి	0-4-0		

మొత్తముగా కొనువారికి కమీషను యివ్వబడును.

పి. సి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

స్వదేశీ సామానుల అంగడి,

1207 నెం. 25, రంగ నాయకులు పేట, నెల్లూరు.

ఫౌంటెన్ పేనాలు. 1886

ఫౌన్ బర్లు రూ. 8-12-0, వాటర్ మాస్కు 7-8-0, సాఫెటి వాటరు మాస్కు 11-0-0, స్పాన్ 7-0-0, అల్ట్రాస్ట్రా 2-12-0, నెస్టి (210) 4-0-0, అన్ సోనియా బి టైమ్స్ 4-8-0. అన్ని సాపులు, సక్ లైట్, పియర్లు మొదలగునవి వ్యాపారస్థులకు

R. K. Nathan & Co.,

Fountain pen specialists, Triplicane, Madras.

చెన్న నగరపురపాలిశుద్ధ్యసంఘము

ముఖ్యనియమములు చర్చింపబడుట.

మదరాసునగర పురపాలిశుద్ధ్యసంఘమువారి సాధారణ సభ యొక్క నిన్న సామాన్యమున జె. సి. మాలోనిగారి యభ్యుత్తరీకరింపబడినది. సభ్యుల నేనుల సభ నలంకరించి.

అభ్యుత్తరీయపన్యాసము.

సభాభ్యుత్తరీయ కార్యక్రమము ప్రారంభించుచు శ్రీనివాసాచార్యులుగారు స్టేషనరీయమున సభయును ప్రవేశపెట్టుటకు ఆహ్వానము చేసి తీర్మానమును గురించి యాశ్రయించిన యులును సభ్యులకు తెలియపరచిరి:—

నగరమున స్టేషన్ ఎట్లు వ్యాపించిననంగతి మీకందరికి తెలియునుగా! కొద్దిసమయమునందు ఆరోగ్యాధికారులకు తప్పకుండా అనేకులు పురజించుచున్నందున ఆహారము తోచి మరణ కారణము కనుగొనఁగ నేగుమానము కానవచ్చెను. ఇతరదోషముండి స్టేషన్ దిగువతి యొకదని తలచుటకు కారణములు లేనందున వ్యాధి యిచ్చుటనే ప్రారంభమైనదని ఆరోగ్యాధికారి అభిప్రాయపడిరి. తక్షణమే ఆరోగ్యాధికారి అచ్చటి ప్రజలయొద్దకు వెళ్లి సంగతి సుదర్శనముగూర్చి మాటలాడగా వారు ఆయనచెప్పినట్లు చేయుదుమని అభ్యుత్తరీయిరి. తక్షణమే వారిని కృష్ణాపేటయందు ప్రత్యేకముగా నెలకొల్పి బడిన వైద్యశాలకు బంపి కార్పొరేషనువారు వారి ఆహారవ్యవహారములకు భంగములు కలుగజేయక శ్రోతరుస్తునిచ్చి కాపాడుచున్నారు. వారికి కార్పొరేషను వారు తగిన వైద్య సహాయము చేయుచు మంజుగృహములను కట్టించుచున్నారు. దురదృష్టమువలన స్టేషన్ వైకాత్స్యనోచుకు సమాపముననున్న పార్థసారథిపుష్పమునందలి ఉత్తరభాగమున ప్రారంభమైంది. సమాధిస్థలమున కట్టబడిన గుహారములకు ఆహారమునందలి ప్రజలను బంపి నాము. శ్రోతశ్రోత పాకలను సముత్తము ప్రజలసౌకర్యముకొరకు కట్టించుచున్నాము. ఇంతవరకును 17 గురికి మాత్రము స్టేషన్ తగిలినది. శ్రోతశ్రోతలెవరూ కానవచ్చుటలేదు. నిన్న నలుగురికి స్టేషన్ తగిలినదని అనుమానము కలిగినది గాని వారిజేమియు నింతవరకు ఆహారములేక బాగుగనున్నార. కావున ఇక మనము స్టేషన్ నాశనము చేయుటకు చాల సమయాములు గలవని నమ్ముచున్నాము. మామనములనుండి నగరమున మరణముల సంఖ్య పెద్దదిగా వ్యాపించుచున్నది. మరల విషజ్వరము వ్యాపించుచున్నదని ఆరోగ్యాధికారులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కలరాసంయితము తిరుగ వ్యాపించుచున్నది. ఒక్కటొక్కటియందును కి మందికి కలరా తగిలినది.

పార్కు పండుగలు.

అభ్యుత్తరీయ పన్యాసము ముగిసిన యనంతరము శ్రీనివాసాచార్యులుగారు, పరీక్షానీతిగతులను బట్టి పార్కునందు జరుగు పండుగలను ఈ సంవత్సరము నిలుపుదలచేయవలయునని యొక తీర్మానమును సభపాదించుచు గత నాటిగయిదు మాసములనుండియు పట్టణములో ఇక ప్రయంబాజ్వరమువలన అనేకమందిజనులు మృతిచెందినందున, దానికి తోడు ఇప్పుడు స్టేషన్ కూడ ప్రవేశించి ఆరోగ్యమును పాడుచేయుచున్నదనియు నుడిచిరి. ఇంతియగాక హెచ్చుధరలవలన బీదజనులొక వైపున దరిద్రముతో బాధపడుచుండుటవలన ఈ పేదలకు లున్నచోవారికి మరింతదరిద్రమునకు కారణభూతమగును. స్టేషన్ నివారణవిషయములలో కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటుగారును ఆరోగ్యాధికారియు చేయుచున్న అద్భుతమైనయుపకారమునకు వారిని నే నభినందించుచున్నాను. కాబట్టి యీ కారణములవలన పార్కు పేదలను నిలుపుదల చేసినచో శ్రేయోదాయకముగ నుండగలదని తలచుచున్నాను.

జి. ఎ. నటేశ్వరగారు తీర్మానమును బలపరచుచు కార్పొరేషను అధికారులుగూడ పార్కు పేదలకు కమిటీలో సభ్యులుగ నుండుటవలన ఆ విషయముగూర్చి అచ్చట చర్చింపబలినదనియు, ఈతరణమునందు ప్రెసిడెంటుగారును, ఆరోగ్యాధికారియును గూడ పట్టణ ఆరోగ్యవిషయములందు మరేవిషయములందును జోక్యము కలుగజేసికొనగూడదని నుడిచిరి.

త్యాగరాయశ్రేష్ఠిగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచుచు పార్కు పేదలను జూచుటకై వైప్రజేతములనుండి విశేషమునుండి జనుల రాకపోకలవలన ఈ అంటురోగముల వ్యాప్తి మరింత హెచ్చుగ గావున నిలిపివేసిన బాగుగ నుండునని వక్కాణించిరి.

దేవవాను గారుకూడ తీర్మానమును బలపరచుచు పార్కు పేదలకులవలన విశేషమునుండి జను లొక్కచోడేతమున సమావేశ మగుటవలన పట్టణారోగ్యమునకు భంగము కలుగునని నుడిచిరి.

అనరవిలు రంగచారియగు గారు కూడ తీర్మానమును బలపరచుచు ఈ రక్తగర్భ పార్కు పేదలకు ఏర్పరచుట మిక్కిలి శోచనీయుముగ నున్నదనియు, కార్పొరేషనువారే పార్కు పేదలకు జరుపుకొరక గావున దాని నాపుటలో వారికికొంత ఆసాఖ్యమును ఆసౌకర్యమును ఏర్పడినను దాని నెట్లైన జరుగకుండగనే ఆపుట సమాజసమరము ప్రస్తుతావస్థయందు కార్పొరేషనువారు ఆరోగ్యము నభివృద్ధిచేసిండు విషయములందునకక మరేవిషయములందు జోక్యము కలుగజేసికొని పనిజేయగూడదనియు నుడిచిరి.

పయ్యెగారు తీర్మానమును పుత్రికాలయముగ మార్చుట ముఖ్యముగా యీ సంవత్సరము విజయగౌరవాధ్యమై ఉత్సవము జేయుటకై నను పార్కు పేదలకు లగత్యమనియు, తీర్మానముగ కరింపబడినచో విశేషము మునిజనుల సాఖ్యము నకును భంగము వాటిలుననియు నుడిచిరి.

గార్లకు పెంజుగారుకూడ తీర్మానమును బలపరచుచు సాధారణ పరిస్థితులందు పార్కు పేదలకు జరిపించుట శ్రేయస్కరమే యైనను ఆసాధారణపరిస్థితులందు కొరకగిన విషయముగ గాదనియు గాన తీర్మానము తప్పక యంగీకరింప బడవలయుననియు నుడిచిరి.

లిరుమలై పిళ్లగారు కూడ బలపరచుచు యుద్ధవిమోక్షనరములకొర కొక తహాసు జరిపింపవలయునని సంగతి దుదిరిన పిదప రెట్టింపు వైభవముతోను ఆనందముతోను జరిపింపవచ్చునని నుడిచిరి.

అభ్యుత్తరీయ తీర్మానమునై చర్చకు ముగింపుచు స్టేషన్ వ్యాపింపజేయునది మనుష్యులు గాదనియు, అయినను అందలి సత్యమును కనుగొనుటకు యత్నించుట సమంజసము గాదని నుడిచిరి. పార్కు పేదలకులవలన కార్పొరేషనువారికి భంగము కలుగునని చెప్పటకే విశేషమైన అడ్డు ఉన్నట్లు గనబట్టును. ఆరోగ్యాధికారికి మాత్రమే పార్కు పేదలకులతో సంబంధము గలదు. అతని కార్పొరేషనువారికిని పట్టణారోగ్యమునకును ఎట్టిసంబంధము లేదు. కావున తా నీతీర్మానము సంగీకరించుచున్నా నని నుడిచిరి.

తీర్మానము సర్వసంగీకృతము.

స్థాయిసంఘము

పిమ్మట 1918 సం॥ నవంబరు నెల 19, 22 తేదీలందును డిసెంబరు నెల 6-వ తేదీనాడును జరిగిన స్థాయిసంఘ సభయందు స్థాయిసంఘమువారిచే కార్పొరేషను వారి అనుమతికై గావించబడిన కొన్ని సూచనలను బాటనిర్మాణము నిమిత్తము పట్టణము గనులలోనుండి తీర్వబడి చెన్న పురికి యంతవరకు కంట్రాక్టులమాలకముగా వచ్చుచుండు కంకరరాళ్లు ఇకముందలులగాక కార్పొరేషనువారే వానినితీర్చింది కొంపోపుట కేర్పాట్లు గావించవలయునని స్థాయిసంఘమువారునుచించిరి.

కంట్రాక్టు మాలకముగా పని జరిగించినందువలన విశేష నష్టమును ఆసౌకర్యమును ఏర్పడుచున్నందున తద్విషయమైన పనిసంతకు కార్పొరేషను వారే గావించుట కేర్పాట్లు చేయుటకు తీర్మానించిరి.

ట్రామాబండ్లను గంటకు 12 మైళ్లకంటే ఎక్కువ త్వరితముగా నడిపింపగూడదనియు అంతకు తక్కువగా నడిపించినందువలన బండితోలువాని బాధ్యతతగ్గుట లేదనియు స్థాయిసంఘమువారు నూచించిరి. అయ్యది అంగీకరింపబడెను.

మోటారు ఆమ్బులెన్సు బండి నొకదానిని గొనుటకై చెన్న పురి ఆమ్బులెన్సు సంఘమువారికి 100 రూపముల విరాళము నొసంగుటకు తీర్మానింపబడినది.

తీర్మానములు

బీచియొడ్డుననున్న శ్యాంకుపాకలయొక్క గిడ్డంగులలో ఉప్పుకు చర్మములను తోల్లను నిలకచేయుటకు త్రెసెన్సు లా సంగుట విషయమై గూర్చి ఆలోచించుటకు అభ్యుత్తరీయను, ఉస్మాన్ సాహెబుగారును, జి. నారాయణస్వామి శ్రేష్ఠిగారును, పి. త్యాగరాయశ్రేష్ఠిగారును తామును కలిసి ఒకకమిటీ క్రింద ఏర్పడవలయునని ఒక తీర్మానము పట్టణ - గురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారు ఉపపాదించుచు అని బియ్యపుకొట్టకును గిడ్డంగులకును సమాపములో నున్నందున వాటినుండి వచ్చు వాసన మిక్కిలి దుర్బుధముగా నున్నదనియు వాటిని అక్కడ నుండి నిచ్చినచో పట్టణారోగ్యమునకు భంగము వాటిల్లు ననియు నుడిచిరి.

జి. నారాయణస్వామి శ్రేష్ఠిగారుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

అనరవిలు యామామి చున్నేగుగారు, తోల్ల గిడ్డంగులకుడనుండు టవనరమనియు, వాటిని తీసివేయుటకు మారుగ నచ్చటనుండి బియ్యపుకొట్టనే తీసివేయుట బాగుండునని చిరి. అభ్యుత్తరీయ తద్విషయముగూర్చి వివరములు తెప్పించెదమని నుడిచినందున ఆతీర్మానపు చర్చ ముందు సభవరకు నిలిపివేయబడినది.

కి శ్రోతవైద్యశాలలు.

కార్పొరేషనునందును, ట్రెస్టికేషనులోను, మోటారుపురియందును మూడు శ్రోత వైద్యశాలలను స్థాపించుటకై మురముసంతక రపు ఆదాయవ్యయపత్రమునందు 15,000 రూపములకు గ్రాంటు చేయవలయునని జి. ఎ. నటేశ్వరగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

ఖాన్ బహదరు అబ్దుల్ హుద్దుషా బాషా సాహెబుగారు బలపరచిరి.

రావు బహద్రు, పి. త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారు తీర్మానమున కొక సవరణను ప్రతిపాదించుచు ఆ మూడిటిలో ఒకటి యు నాని, మరియొకటి ఆయుర్వేదము, మరియొకటి ఆంగ్లబోషధాలయము అయియుండవలయుననియు జేయు వైద్య అధిక్యమునుగూర్చియు, వాటిచొకతనమునుగూర్చియు విశేషముగ వక్కాణించు టవనరమని నుడిచిరి.

రావుబహద్రు ఎన్. సి. రాజగోపాలాచారియగుగారు సవరణను బలపరచుచు ప్రభుత్వమువారు ఆయుర్వేద వైద్యముల కెంతమాత్రమును సహాయముజేయకాల రి వారి దృష్ట నిశ్చయము. ఇటీవల కాసనపల్లలో జరిగిన చర్మవలన నుర్మక పడగలదనియు గాన తాను తద్విషయమునుగూర్చి మార్చుట నపుడు ప్రజలు తమ్ముకు ఆవ్యధా భావించుటకుండు నుండుగాకయుని గోరిరి. వారికి జేయువైద్యములవై ఎంతమాత్రమును నమ్మకము లేదు. నమ్మకము లేదనిమీద విశేషసామ్మ్యున వ్యయపరచుట అంగీకరింపబడకపోవుట వ్యాధిమే. కార్పొరేషను వారు తాము పన్నులద్వారా వసూలుచేసిన సామ్మ్యును విరాళ మొసంగుచున్నారు.

కార్పొరేషను భారతీయ సభ్యులకు జేయు వైద్యములవై విశేష నమ్మకము గలదు. కాబట్టి ఆ విషయమై ఎంత సామ్మ్యునైనను వ్యయపరచుటకు వారి కట్టి యభ్యంతరమును ఉండవలదు. స్వజాత సంస్థానములందలి వైద్యశాలలు గావించుచున్న సహాయము నొక పర్యాయము మరికించినచో వాటియొక్క ఉపయోగము బాగుగ భోగపడగలదు. చెన్న పురిలోనే నుమారు 10, 12 వైద్యశాలలు బున్నవి. అనియొకయో సహాయము చేయుచున్నది. కాబట్టి నేను సవరణను బలపరచుచున్నాను.

అనరవిలు టి. రంగచారియగు గారు జేయువైద్యముల అధిక్యమును కొనియాడుచు సవరణ అంగీకరింపబడినందున కొన్ని శ్రోతవైద్యములు సంభవించు నని నుడిచిరి. ప్రభుత్వము వారు తిరిగి మరియొక పర్యాయము దూపించుట కవకాశ మేర్పడును. వారు ఆయుర్వేదకళాశాల కొనకబోవు 1000 రూపముల విరాళమును ఒసంగకుండ నుండవచ్చును. మరియు ఆయుర్వేదవైద్యశాలలను పరిపాలించి బోషధుల లాసంగుటకు సరియైనవైద్యులు దొరకుట దుర్లభము. మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబుగారు రంగచారియగు గారిచే నూచింపబడిన కష్టములు నిజమని అంగీకరించిరి.

అభ్యుత్తరీయ సవరణ సంగీకరించినచో ప్రభుత్వమువారికి శోషము వచ్చుననియు, తాము వైద్యశాలలను హెచ్చుచేయుటకు సంసిద్ధులరై యున్నారనియు గాన తద్విషయమును ప్రస్తుతము పూర్తిగదలిచేయుటయే సమంజసమనియు నుడిచిరి.

త్యాగరాయశ్రేష్ఠిగారు రంగచారియగు గారి సంతకములకు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు చెంగల్లరాయ నాయకుర వైద్యశాలను తా నేవిధముగ పరిపాలించి నిర్వహించినదియు నుడిచిరి గాన పరిపాలనావిషయమై ఎట్టి కష్టమును సంభవించనేరదు. నూటికి 95 మంది మహమ్మదీయులును హిందువులును యు నాని ఆయుర్వేదవైద్యములచే మదుర్బుధులుగనున్నారు. కాబట్టి ఎక్కువ సంఖ్యగల జనులవిషయమై సామ్మ్యున వ్యయపరచుట వ్యాధిమని నుడిచిరి.

సవరణయు, తీర్మానమునూడ ఒడింపబడెను.

పిమ్మట అభ్యుత్తరీయ తమ కార్యాలయము నెలకు 25, 30 రూపములు జీతముగల గుమాస్తాకు కొన్ని అనంతరములవలన నేత్రములు పోయినందున వారికి ఆరమాసముల జీతమును ఉచితముగా నొసంగుట విషయమై సభ్యుల యభిప్రాయము నడిగిరి.

సభ్యులు తప్పక యియ్యవలసిన దని ఏకగ్రీవముగ పుత్యుత్తర మొసగిరి.

పిమ్మట సభ ముగిసెను.

జేషియమహాసభ.

ఆహ్వానసంఘమువారి ప్రకటనలు.

ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శులు మా కిటులు వ్రాయుచున్నారు:

మొందు మేము ప్రకటించిన ప్రకారము జేషియమహాసభ సభ్యులెక్క ౩౩ వ సమావేశము ఈ నెల 26 వ తేదీనుండి 29 వ తేదీ నాటివరకు జరుగగలదు.

ఆయా రాష్ట్రములనుండి వచ్చువానికి ప్రత్యేకముగా నేర్పరుపబడిన బసలయందు ప్రతినిధులకు వసతు లేర్పరుపబడును. ప్రతినిధి తన ఇష్టానుసారముగా అవసరమైన ఇతర రాష్ట్రములవారి బసలలో నయితే స్థలముండిన వసతు లేర్పరుచు కొనవచ్చును.

దేశీయమహాసభయందు ఇచ్చట చలి విస్తారముగా నుండును. కావున ప్రతినిధులు చలికాగల దుస్తులను తమ వెంట దెచ్చుకొన ప్రార్థితులు.

ప్రతినిధులు తామెప్పుడు ఏబండిలో నున్నారో ఆహ్వాన సంఘమువారికి ముందుగా తెలిపినయెడల వారికి సులభముగా బసలేర్పరుచుటకు ఏర్పడును. దీక్షిలో భోజనశాలలలో స్థలముండుట కష్టతరము కావున యెహోషియనుల పద్ధతి ప్రకారము భోజనము చేయు ప్రతినిధులు మాకు ముందుగా తమ అభిప్రాయమును తెలుపవలయును. ఇతర ప్రతినిధులయొద్దనుండి ఈ క్రింది రేట్ల ప్రకారము భోజనమునకు వైకము పుచ్చుకొనబడును.

మాంసభక్షకులు దినమునకు రూ ౩½ మొదలయూ 5 ల వరకు. కాకాహారులకు దినమునకు రూ 2½ లు. మహమ్మదీయులకు దినమునకు రూ 1 లు. యూరోపియను పద్ధతుల ప్రకారము భోజనము చేయువారు దినమునకు భోజనశాలలందు రూ ౩ లనుండి రూ 12 లవరకు. ప్రతినిధులకు భోజనములకును టిక్కెట్లు కాంగ్రెసు మండలియందు చిక్కెట్లవలె. స్వంతముగా వంటచేయుచుకొను ప్రతినిధులు తమ వెంట వంటవాండ్రు, పాత్రలను తెచ్చుకొనవలయును.

ప్రేక్షకులు సభకు వచ్చినయెడల ఈ క్రింది పద్ధతుల ప్రకారము టిక్కెట్లు కొనవచ్చును: ప్రముఖులగు ప్రేక్షకులు రూ 50 లు. మొదటితరగతి ప్రేక్షకులు రూ 10 లు. రెండవతరగతి ప్రేక్షకులు రూ 5 లు. ప్రేక్షకులందు రూ 2 లనుండి రూ 5 లవరకు. ఈ టిక్కెట్లను ప్రేక్షకులు సభాదినముల కన్నిటికిని వాడుకొనవచ్చును ఒకటి రెండుదినములకు గాను ప్రేక్షకుల టిక్కెట్లు అమ్మబడును. ప్రతినిధులు ప్రతినిధి టిక్కెట్లను కొనుటకు ముందు తమ యెన్నిక పత్రములను సభాకార్యస్థానమువారికి చూపవలయును. టిక్కెట్లు కాంగ్రెసు పెండాలు నందలి కార్యాలయమునందు దొరకగలవు.

బర్మా రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

పుత్రికాభిప్రాయములు.

ఇండియా దొరతనము వారికి ముందుగా తెలుపక పూర్వమే ప్రకటితమైన క్రాడును విధానమును గూర్చి రంగూను ప్రైముమిత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— ఈ సంస్కరణవిధానమువలన బర్మాకును, ఇండియాకును, సంబంధము లొలగుననియు బర్మనుల సేవయును పలొన్నుటయు గాంచుననియు ప్రత్యేకలాభములు ప్రత్యేక పుటవసరములు నూచించుటకు చేతను బర్మనులందరును ఈవిధానమును ఏకగ్రీవముగ ఆంగీకరించెదరు. ప్రభావిత కార్యముల యందు బర్మనులకు అనుభవము లేకుండుటకేసీయు, భాషాకష్టముచేతను విద్యాలోపము వలనను తదితర కారణములవలనను ప్రస్తుతము ఇంతకంటె బర్మనులకు అవసరములేదనియు, ఇండియా చాల ఎక్కువగనున్న దనియు ఈ పత్రిక ఊహించుచున్నది. బర్మనులు రాజకీయములందును ఆంధోళనము సల్పకుండుటచే వారు బహుమతి కల్పించిన వ్యక్తికరించబడిన సంగతి భారతీయ విమర్శకులను గూర్చి క్రాడుకు గారు ప్రసంగించినదనియు అయ్యది చర్చనీయమైనదనియు వాకొనుచున్నది. ఉద్యోగములను కహించుటకు బర్మనులు చాలకున్నారని ఈపత్రిక నడుపుచున్నది. సామర్థ్యముగలవారు గూడ లేరని తెలుపబడినది. దీనికితోడవును బ్రిటిషు ఉద్యోగుల సంఖ్యను గూడ తగ్గించిన వరింత అనర్థకము వాటిల్లును.

రంగూను గెజటు.

ఈ విధానమును గురించి ఇండియా ఏమని తలంచునో యని అశ్చర్యపడుచున్నది. వాని వరకులలో కొన్నిటిని తనకు గూడ కావలయునని కొరతచున్నది అనుకొనుచున్నది. ఈ పత్రిక క్రొత్త విధానము కట్ట సంపూర్ణ సామభూతిని జూపుచున్నది. దీనివలన ప్రజలకు ప్రభావిత జీవనమును ప్రబోధించి వారికి బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును ప్రసాదించుటకు ప్రారంభించును. రంగూను ప్రైముమిత్రికవలెనే ఈ క్రొత్త ఉద్యోగములకు తగిన బర్మనులు లేరని ఈ గెజటు గూడ వాకొనుచున్నది.

భారతజాతీయ మహాసభ: డిల్లీ సమావేశము.

మ ద న మో హ న మా శ వ్యా గా రి న ం దేశ ము

హిందూదేశ రాజకీయ సంస్కరణములు

II

అవసర దేశీయ మహాసభా తీర్మానములు.

ప్రజల సామాన్యస్వత్వములు

4-వ తీర్మానము:— దేశక్షేమకాంతి సంరక్షకవిషయములందు హిందూదేశ దొరతనమువారికి పరిపూర్ణాధికార ముండవలయును.

పార్లమెంటు వారు తీర్మానించుచున్న కాననునందు బ్రిటిషు పౌరులకునలె భారతపౌరుల స్వత్వసమర్థన ప్రకటనము (Declaration of Rights) గూడ చేర్చబడవలయును. ఆ దిక్రివి స్వత్వములు యుండవలయును:—

(ఎ) హిందూదేశములో బ్రిటిషు పరిపాలనమునందును ప్రజలందరికి నొకేవిధమగు న్యాయవిచారణ యుండవలయును.

(బి) సామాన్య న్యాయస్థానములు ఉత్తమపు లేకుండగను, బహిరంగము న్యాయసంక్షేమమును విచారణ లేకుండగను, భారతీయుని స్వేచ్ఛకు గాని, జీవితమునకు గాని, ఆస్తికి గాని, నలుగురులో గలసి తిరుగుబడు గాని, బహిరంగముగ నుపన్యసించుటకు గాని, స్వతంత్రముగ వ్రాయుటకు గాని మరే స్వత్వమునకు గాని హాని వాటిల్లునూడదు.

(సి) గ్రేటుబ్రిటనులోవలె లెనెచ్చును బొందగలిగిన ప్రతిభారతీయుడును ఆయుధముల వాయిట కధికారము గలిగి యుండవలయును. అట్టి యధికారము న్యాయస్థానపు టుత్తరపునలన గాని లొలగింప వలదిగాకుండవలయును.

(డి) ముద్రాలములకు పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముండవలయును. ప్రారంభమున ధరావత్తు కొరబడనూడదు.

(ఇ) వాచికాభిప్రాయములను నైతికాభిప్రాయములను చేయు భారతీయుని ఎప్పుడును కొట్టరాదు. బ్రిటిషు వాచిక సైనికుల సెట్టిసేరముల కేవలంపనల నకుసరించి గొట్టెదగో అట్టిసేరముల కట్టిబంధనల ననుసరించియే కొట్టెదగును.

ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము

5-వ తీర్మానము:— స్వపరిపాలక వలసదేశముల కాననసభల కెట్టి ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము గలదో భారతసామ్రాజ్యకానసభకు నట్టిఆర్థికస్వాతంత్ర్య మే ఉండవలయును.

సంస్కరణ మూచనలు

6-వ తీర్మానము:— హిందూదేశమున బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును నెలకొల్పుటకు భారతమంత్రీ, రాజప్రతినిధి గారులు చూడవచ్చునాధికారముగ ప్రయత్నించుట కీ సభవారు సంతోషించుచున్నారు. అయినను కొన్ని సంస్కరణము లభివృద్ధికరములుగ నున్నను మరికొన్ని సంపూర్ణములు చాల ఆకాభంగకరములుగ నుండుటవలన నీ క్రింది మార్పులు చాల అవసరమని ఈ సభవారు లోచించుచున్నారు.

హిందూదేశ ప్రభుత్వము

(1) రాష్ట్రముల కేర్పరుప నెంచినట్టి స్వాయత్తప్రభుత్వాయత్తకాఖల నిర్ణయము కేంద్రీకృత (హిందూదేశ) ప్రభుత్వము నందును ఉండవలయును.

(2) ఈ క్రింద నుదాహరించినవి మాత్రమే స్వాయత్తములుగ నుండవలయును. వలసదేశీయ సంబంధములు కాని ఇతర విదేశీయ విషయములు నైతికవాచికాభిప్రాయ భారతసంస్థానాధికారుల సంబంధములు 4-వ తీర్మానమునందుదాహరింపబడిన స్వత్వములు వీరి కెట్టి భంగము లేకుండ పరిహారసంరక్షకాంతి సంస్థాపనావిషయములు, తక్కినవి పరిహారములు కావలయును.

(3) దేశాధిపత్యమునుండి స్వాయత్తకాఖల కనువ్యయమును తీసివేసి, తక్కినది ప్రజాయత్తకాఖల చేయవలయును.

(4) ఆదాయ వ్యయ నిర్ణయ పత్రిక (Budget) ను చర్చించు విధానము రాష్ట్రీయవిధానము వలెనే యుండవలయును.

(5) కాననునందు బిల్లులరూపమున కాననసభలో ప్రవేశ పెట్టబడవలయును. స్వాయత్తకాఖలం దొకప్పుడట్టిబిల్లులను కాననసభవారు రంగీకరింపనపుడును, అట్టి కార్యాచర్యములని సభాసమేతముగ రాజప్రతినిధిగారు అలోచించినయెడల వారట్లు కానించుకొనవచ్చును గాని అట్టిని సంయు కంటె

మితివాదసభా తీర్మానములు.

ప్రజల సామాన్యస్వత్వములు

5-వ తీర్మానము:— పత్రికాస్వాతంత్ర్యము, బహిరంగ సభా స్వాతంత్ర్యము, బహిరంగ విచారణా స్వాతంత్ర్యము మొదలుగా గల ప్రజల సామాన్యస్వత్వములకు తగ్గించునట్టి అసాధారణకాననులను రాజ్యపథలో మాత్రమే తీర్మానింపనూడదు; భారతసామ్రాజ్యకానసభ వారుండుటకు వ్యతిరేకముగ నున్నపుడు నట్టి కాననులను జేయనూడదు. యుద్ధ సమయమందును, అంతరంగికకాంతి కాపడ వాటిల్లు సమయమందును, మాతన రాజ్యాంగప్రజాశక్తి ప్రకార మేర్పరుపబడు పార్లమెంటరీ కమిటీవారు యంగీకారము నొంది అవసరమగు కాననులను జేయవచ్చును. అయిన నట్టికాననులు తాత్కాలికముగ నొకవత్సరము మించకుండ నుండవలయును. మరి యేకవత్సరము లేకుండా యిట్టి కాననులు చేయబడవలయును.

(సి) విచారణ విషయమునకు, ఆయుధకానసవిషయమునకు చేయబడిన జాతిభేదముల ననుసరించియుండు కాననుములకు లొలగింపవలయును. భారతీయుల నొకలు ఆయుధములకు ధరింపగలుగునట్లు మాత్రమే కాననులు మార్పవలయును.

(డి) జిల్లాధికారులకేయబడిన న్యాయపరిపాలకాభిప్రాయములను విధిజింపబడవలయును. అభిమతము పెద్ద రాష్ట్రములకు దైవ నట్లు చేయవలయును. న్యాయకాఖ ఉత్తమ న్యాయస్థానాధికారమునందుంచబడవలయును.

6-వ తీర్మానము:— బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున కవసరమగు విషయములలో తక్కినభాగములలో బాటుగ నిర్వహింపవలయు విషయములందు తప్ప తదితరవిషయములందు కాననసభాధికారమునకు వత్తులయు హిందూదేశ దొరతనము వారు స్వపరిపాలక వలసదేశ ప్రభుత్వములవంటి ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును గలిగియుండవలయును.

7-వ తీర్మానము:— 1917 సం॥ ఆగష్టు 2 వ తేదీ ప్రకటనము ననుసరించి హిందూదేశమునను బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము నొనగుట కీ సంస్కరణములందు చాల అభివృద్ధి నూచించినందుల కీ సభవారు మాంఘేకు పెచ్చుపర్చు ప్రభువుగాను నెంతేనియు సభిసందించుచున్నారు.

5-వ తీర్మానము:— సంస్కరణ ప్రజాశక్తిను ఖండించు వారియొక్కయు తిరస్కరించు వారియొక్కయు చర్య కేరలము తెలివి తక్కువగ నీసభవారు పరిగణించుచున్నారు. అందుచే నూచనము త్వరలో నాచరణ యోగ్యము లగునట్లు కాసింపవలసినదని సభవారు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారు.

(ఎ) ప్రకటన మందలి బాధ్యతాయుత పాలనము సాధ్యమగునంత త్వరలో చేపారుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములందు బాధ్యతాయుతములగు మార్పుల నెనరించునపుడే భారతీయప్రభుత్వమున గూడ తగినమాపులను ప్రవేశ పెట్టవలయును. అచ్చట గూడ కొన్ని కాఖలు ప్రజాయత్తములుగను తక్కినవి స్వాయత్తములుగను ఉండవలయును.

(బి) భారతకానసభ కిప్పు డిల్లీ కొంత అధికారము నిచ్చుచు మరిల సవరణలకు కమిషనుల నియోగించుచు పరిపూర్ణ స్వపరిపాలన నిచ్చువరకును మరింత అధికముగ సభికారులను నిచ్చుచు రావలయును.

(సి) దేశసంరక్షణము, విదేశీయ రాజకీయసంబంధములు, కాంతిప్రతిస్థాపనము ఈ విషయములలో మాత్రమే రాజప్రతినిధిగారికి “సర్టిఫికేషను” అధికార ముండవలయును. “మంచిపరిపాలనము” “మంచిఆర్థికపరిపాలనము” అను వాని విషయమునగూడ నట్టి అధికార ముండ నవసరము లేదు.

నెక్కువగా కాల పురుషులలో నుండవలయు. సంఘము కంటే నెక్కువగా కాల ముండవలయు నెడల నా కాసనము నూటికి 40 కంటే తక్కువగాని సభ్యులు హాజరయిన కాసనసభలో నెక్కువగానుండి సభ్యులచేత సంగీకరింపబడవలయును.

(6) రాజ్యసభను నిర్మింపగూడదు. నిర్మించునెడల అధ్యక్షుడును సభ్యులునుండి సభ్యులైనను ప్రజానియోజకులుగా నుండవలయును. "సర్టిఫికేటు" చేయుపద్ధతి ఒక స్వాతంత్ర్య కాఖిలకే అన్వయింపవలయును.

(7) స్వాతంత్ర్య కాఖిలమందు లొకకంటే సభ్యులు గ నున్నయెడల వారిలో సభ్యులకు తక్కువకాకుండ భారతీయులుగ నుండవలయును.

(8) కాసనసభ్యుల సంఖ్య 150 గ నుండవలయును, వారిలో 120 గురు ప్రజానియోజకులుగ నుండవలయును.

(9) కాసనసభాధ్యక్షుడును సహాయాధ్యక్షుడును సభ్యులచే నెన్నుకొనబడవలయును.

(10) కాసనసభవారు చేయునిబంధనలను రాజప్రతినిధిగారి అనుమతి లేకయే వారు మార్పుకొనవచ్చును.

(11) రాజసభను కాసనసభను నియమితకాలమున కా హానింప వలయును. ఇంతయందీకి తక్కువగాని సభ్యులు కోగునపుడు సభను ఆహ్వానింపవలయు నను నియమముండవలయును.

12. 15 సంవత్సరములలోపల నే హిందూజాతియునకు భాగ్యతాయంత్యవరహాలనమును పూర్తిగా స్థాపింపవలయునని పార్లమెంటు తాసింపవలెను.

13. ప్రభుత్వము ప్రీవీకౌన్సిలు ఉండవలయును.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు

1. "పోర్టుఫోలియో" అధికారములు లేనిది కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమున అధిక సభ్యులు ఉండవలయును.

2. మొదటిసభ్యులైనవారందరినీ పార్టీకి మంత్రిగా కాసన సభలకు బాధ్యులుగ నుండవలయును.

(3) మంత్రుల స్థితియు, జీతమును కార్యనిర్వాహకసభ యందలి ఇతరసభ్యులతో తుల్యముగ నుండవలయును.

(4) ప్రభుత్వము త్రైకాక్షర సభ్యులలో సభ్యులనుండికి తక్కువ కాకుండ భారతీయులు ఉండవలయును.

(5) అవామ్య కులీన్ల యాధికారము కాసనసభ కుండవలయును అట్లు చేయునపుడు మొదట హిందూజాతి వారతనమువారి కీయవలసినది తీసివేసి సంస్కరణసభా జీవనకాల నుంతయు నింత సామ్య ప్రభుత్వము త్రైకాక్షర కీయవలయునని నిర్ణయింపవలెను. క్రొత్తగా పన్నులకు వేరువలసి వచ్చినయెడల రెండు రెడగలుల కాఖిలమున గలిపి మొత్తముపై దొరతనపు సభ్యులందఱుకల గలసి వేయవలయును.

కాసనసభలు

1. లా,పోలీసు,జస్టిసు (జైలులు కాక) కాఖిలముల సంవత్సరములవరకును ప్రభుత్వమువారి హస్తగతమున నుండవలయును.

2. అధ్యక్షుడును సహాయాధ్యక్షుడును సభ్యులచేత నెన్నుకొనబడవలయును.

3. గ్రాండు కమిటీ ఉండవలయును. రాష్ట్రీయప్రభుత్వాధికారమున నున్న అన్ని కాఖిలముల కానియటకు కాసనసభ కధికార ముండవలయును. లా, జస్టిసు, పోలీసు విషయములం దొకప్పుడు కాసనసభాతీర్మాన మనసోచితముగ లేకుండిన నా తీర్మానములగూర్చి హిందూజాతి వారతనమువారికి తెలుపవలెను. వారు దానిని భారతీయకాసనసభలో తగ్గింపవచ్చును. ఒకచో గ్రాండు కమిటీని నిర్ణయింపబడినచో దాని యందలి సభ్యులు కంటే తక్కువ కాకుండ సభ్యులు కాసనసభచే ఎన్నుకొనబడవలయును.

4. కాసనసభలందు నూటికి 80 ముది చొప్పున ప్రజానియోజితసభ్యులుగ నుండవలయును.

ఎన్నికలు

5. కాసన సభలుగాని రాజ్యసభగాని ఎన్నికేయబడునపుడు ఎన్నికేయబడిన మూడుమాసములలో మరల నింకొక సభను దొరతనమువారి హానింపవలయును.

6. కాసనసభ తన కార్యనిబంధనలకు తానే నియమించుకొనవచ్చును. మార్పుకొనవచ్చును. గవర్నరు జనరలుగారి అనుమతి అవసరము.

7. నియమితకాలమునకు సభల హానింపవలయునెడల సభ్యులలో నింతమందిగాని అంత తక్కువమంది

(డి) రాజ్యసభలో సభ్యులు ముందీ ప్రజానియోజిత సభ్యులుగ నుండునట్టి ఏర్పాటు చేయవలయును.

(ఇ) కార్యనిర్వాహక (రాజప్రతినిధి సహితముగ) ప్రభుత్వసభ్యులలో సభ్యులును భారతీయులుగ నుండవలయును.

(8). సలహాలిమిత్రము "పోర్టుఫోలియో" లు లేకుండ అధిక సభ్యుల నియమించి వారిని దొరతనపు సభ్యులుగ మార్చిమె పరిగణింపవలయునను నూచనకు విడువవలయును.

1. (ఎ) మంత్రులస్థితి కార్యనిర్వాహకసభ్యుల స్థితి కేమాత్రమున తక్కువగ నుండవలయును. గవర్నరుగారి కిద్దటి మీద నొకేవిధమున అధికార ముండవలయును.

(2) గవర్నరుగారు సభాయుక్తముగ ప్రజామిత్రకాఖిలయందు మాన్యులను జేయునపుడు ప్రభుత్వము త్రైకాక్షర సభ్యుల కెట్టిస్వత్వములకునో అట్టి స్వత్వములు ప్రభుత్వము త్రైకాఖిలయందు మాన్యులను జేయునపుడు ప్రజామిత్రకాఖిలమందు గూడ నుండవలయును.

(డి) నెడ్లరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వాధికారులు (గేటులకు ను విల్లెండులందు పనిచేయుచున్న రాజకీయవేత్తలనుండి నియమింపబడవలయును.

(ఎ) రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము త్రైకాఖిలమైన, గాని, ముఖ్యముగా ప్రజామిత్రకాఖిలమైన గాని హిందూజాతి వారతనమువారికి పరిపాలనాధికార ముండవలయును.

(2) సంవత్సరము విరాళములు చాలవని హిందూజాతి వారతనమువారు రాష్ట్రీయప్రభుత్వముపై నెక్కువ సామ్యు చేయవలసి వీలు లేదు. అంతగా అవసరము వచ్చినపుడు వాటి నుండి బదులు పుచ్చుకొనవచ్చును.

(2) ప్రతిరాష్ట్రీయమందు నవసరములకు లట్టి పాస్య మైనన్ని కాఖిలు ప్రజామిత్రములు చేయవలయును.

IX (సి) కాసనసభలకు తమ అధ్యక్షులను సహాయాధ్యక్షులను ఎన్నుకొనట కధికార ముండవలయును.

VIII (బి) కాసనసభలందు అధ్యక్షులు నూటికి 8-వ వంతు చొప్పున ప్రజానియోజితసభ్యులుగ నుండవలయును. అధ్యక్షుడును నెడ్లరాష్ట్రీయలం దైవ నట్టుండవలయును.

IX (1) (ఎ) గవర్నరుగారి సభను ఎన్నికేయవలయునపుడు మరల నాలుగు మాసముల లోపల క్రొత్త సభానిర్వాహక మెన్నికలు జరుగవలయును.

(సి) ఎన్నికపు స్వాతంత్ర్యములు చాల ఉదారవంతము విస్తరితము చేయబడవలయును. సామాన్యముగ ప్రజా నిర్వచిత సభ్యుల సంఖ్య సభ్యులకంటే తక్కువగ నుండవలయును. సభ్యుల నుండవలయును. సభ్యులు 8 గురకంటే అధికముగ నుండవలయును. వారిలో నలుగురు తక్కువకాకుండ భారతీయులుగా నుండవలయును.

(ఇ) ప్రత్యేక సాంఘికనియోజకవర్గము నేర్పరుప సంగీకరింపవలయును.

బొంబాయి క్రొత్తగవర్నరుగారికి స్వాగతములు.

ప్రజాస్వాతంత్ర్య వర్తక సంఘము.

ఈ నెల 18-వ తేదీన వైసంఘమువారు స్వాగత ప్రముఖులు సమర్పించిరి. పరిశ్రమలవలన నాకావ్యాపారములవలనను బొంబాయిగవర్నరు వర్ధమానగవర్నరుగానున్న డి. యుద్ధముకవ పూర్వము విశేషవ్యాపారము 180 కోట్లకు పాచ్చెను. నగరమున గృహములను నిర్మించుటకు తావుస్వల్పముగ నుండుటచే అవిషయము చాల ముఖ్యమైనదిగా నున్నది. ఇదివరకు జరిగినవిని మేము నిరసించుటలేదు గాని ఇకముందు జరుగవలసినది చాల కలదు. వారతనమువారు చాల క్రద్ధము వహింపవలసి యున్నదని వారు విన్నవించిరి.

గవర్నరుగారి ప్రభుత్వము.

ఇట్టి విజయోదయమున కాటకబాధాపాతాపము సంతసమున కంతరాములను కలిగించుటకు నేను చింతించుచున్నాను. ప్రజలవ్యాధులు గూడ కాటకమునకు తోడవచ్చును. దొరతనమువారు చేయు సరుపాములవలన బాధ తొలగవలసిన నేనానించెదను. సుధి పూర్తిగా జరుగకపోయినను విజయము ధ్రువమైనది. సాంఘికాధిక పుక్కుర్యాభారము మనమీద పడినది. ఏతత్వములకు సురక్షించుట కీయసమయము జరిగినదో ఇందరు ప్రాణములు త్యజించికో ఆతత్వములను మనము సురక్షించుటకు బాధ్యులముగా నున్నాము. వానిలో ముఖ్యమైనది పాపజనుల సాంఘికోద్ధరణ గాన గృహనిర్మాణ విషయము ముఖ్యతయును నేను తలంచెదను. ఈవిషయమును వెంటనే చేకొనిన మిషనును మత్స్యధికముగ కాపలసియుండును. మిషనుమువారును వజీర్ముగవ్రాయును యుద్ధమున కపరిమితముగ ధనసహాయముచేసిరిని విచారించుట సంతసింపించితిని. అందులకు మిమ్ముప్రకటించెదను. ఇకముందు మిషనుకాళములు చాల మెండగుచున్నవి. నేను అధిక రాజకీయవిషయములకు కొంత పరిశ్రమ చేసితిని. నేను శ్రద్ధాపాడుభూతులతో నరయుచుండును. ఈ రాష్ట్రీయముల అభివృద్ధికి మిగుల చేయువాణిజ్యవిషయకోద్యమము లన్నిటియును తోడ్పడుటకు నే నెల్లప్పుడును సంసిద్ధుడనుగా నుండును.

దేశీయవాణిజ్య సంఘము.

బొంబాయి వాణిజ్యసంఘమువారు సన్మానప్రముఖ సమర్పించిన పిమ్మట బొంబాయి దేశీయ వాణిజ్య సంఘము వారు సమర్పించిరి. వాణిజ్య పారిశ్రామికాభివృద్ధికి అధిక స్వాతంత్ర్యము చునవసరము ఈ దేశీయులు పలువురు తలచుచున్నారు. మాంటానూ సంస్కరణములను గూర్చి మిగుల పార్లమెంటు ప్రజల సభలో ముచ్చటించితిరి ఆ సంస్కరణముల ననుసరించి రాష్ట్రీయస్వపరిపాలన మేర్పడ గలదు గాన దొరతనమువారు వాణిజ్య పరిశ్రమలకు దృఢకముల లక్ష్యముంచవలసియుండును. మిషనుపరిపాలనలకు నట్టి సహాయమును మేమానించుచున్నాము. ప్రస్తుతము వర్ధమానస్థితి ఆందోళనకరముగ నున్నది. యుద్ధమాన్యముగ నుగియుటచే వాణిజ్యస్థితిగూడ వ్యక్త ప్రయోగమున్నదని సంఘమువారు విన్నవించిరి.

ప్రభుత్వము.

ధరణు పామ్ముటలన బిదులచాల బాధపడుచున్నారని విని చాలచింతించుచున్నాను. ఇండ్లపన్నుల చట్టములన కొంతసడపాము కలిగింది. బియ్యమును బర్మానుండియు ఇతరప్రాంతముల నుండియు తెప్పించుచున్నాము సంస్కరణములప్రకటనమును నేను ముఖ్యముగ నామోదింపచున్నాను. సామ్రాజ్యమునందొక్కొక్కముగనుండి స్వపరిపాలనమును ఇండియావారు పడయగోరు విషయమున పార్లమెంటు వారు సముచితముగను నిర్ధారణముగను ప్రకటనమును చేయుటకు భారతీయులు యుద్ధవిషయమున చేసిన గొప్ప సహాయమే ముఖ్యకారణము. దొరతనముగారికి ప్రజలయందును ప్రజలకు దొరతనమునందును సద్బాధకముండుట ముఖ్యము. సంస్కరణ నిర్వహణము దుష్టవిషయ మనియు మాటలవలన గాక ధీమంతులందరు కలసి పనిచేయుటవలన నెరవేరవలసినదనియు నందరు సంగీరింపవలసి యున్నది. వాణిజ్యపరిశ్రమల అభివృద్ధికి చేయగల సహాయమునంతకు నేను చేసెదను. యుద్ధము దీర్ఘకాలము జరిగినందున నిపుడు పూర్తిరంధ్రమున వాణిజ్యాదుల విషయమున కొంత నిరోధము కలుగవచ్చును గాని టుడురుబాటు కలిగినపిమ్మట నభివృద్ధి మనకుగాక గగలదు. విజయములన ఆఫ్రికా మెనపాటేమియులలోగూడ మిషుక్రముల కనకాళము చేసారినది. ఇదివరకే ఇండియా దేశీయులు ఆఫ్రికా మున్నకు దేశములలో చాలభాగములను దుర్భావముతో వాణిజ్యమును సలిపిరి గాన ఇపుడట్టి అరకాళము కలిగినవారు దాని నుపేక్షింపరు. వానివలన మిషు దేశము ధనసంపన్నము కాగలదని గవర్నరుగారు నుడివిరి.

(4-వ పేజీ తరువాయి)

గాని సభ నాహానించునపు డది సమావేశము కావలయు నను నియమ ముండవలయును.

8. నియోజక వర్గముల సమ్యక్తీకరించి, కారణములను వెలుపు విజ్ఞాపనప్రకారమున మంత్రుల సంతకములు లేనిది కానన సభ తిత్తివేయ బడగూడదు.

పార్లమెంటు : ఇండియా ఆఫీసు

(ఎ) హిందూజాత, రాష్ట్రీయప్రభుత్వము నియోజక గణములకక్కుడు బాధ్యులగుకొలదిని హిందూజాతకార్య దర్శికిని పార్లమెంటునకును (గల) వారి బాధ్యత తగ్గవలయును. సామాన్యపు రోజీయ పనులలో తప్ప రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు పూర్తిగా నియోజకగణమునకు బాధ్యులముగ నుండు వరకును వాటివై ఇండియా కార్యదర్శికిని, పార్లమెంటునకును గల అధికారము తగ్గగూడదు.

(బి) ప్రభుత్వము త్రాఖులమీది పరిపూర్ణాధికారము ఆయా కాఖుల ప్రజలకు బాధ్యులముగ జేయబడువరకును పార్లమెంటు అధికారముననే ఉండవలయును.

(సి) ఇండియా క్యాబినెట్ తిత్తివేయవలయును. ఇండియా మంత్రి కిద్దఱు సమావేశ కార్యదశలందుండవలయును. వారిలో మొదట భారతీయుడుగ నుండవలయును.

(డి) ఇండియా ఆఫీసు ఖర్చులన్నిటిని బ్రిటిషువారు భరింపవలయును.

(డి) ఇండియా క్యాబినెట్ క్లియర్ పరిశీలించ నియోగింప బడు సంఘమున తగినంతమంది భారతీయులు ఉండవలయును.

మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యము

7-వ తీర్మానము:—కాంగ్రెసులోని స్క్రీములలో తెలిపిన ప్రకారము మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మియ్యబడవలయును.

నైనికోడ్య మములు

తీర్మానము XII:—భారతీయులకు నూటికి 23 వంతుల చొప్పున నైనికోడ్యముల నియమలయును. క్రమక్రమమున పదియేండ్లలో 50 వంతుల చొప్పున పెంచవలయును.

రాజకీయోద్యోగములు

తీర్మానము XVII:—సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగముల నిమిత్తము పరీక్షకు చేర్చుకొనవలయు వారిలో ఆరంభమున నూటికి 50 వంతుల చొప్పున రాష్ట్రీయకాఖులలో భారతీయుల కియ్యబడవలయును.

తీర్మానము VIII:—నూతనప్రకారము పురుషులెట్టి స్వత్వములకు పాత్రులై స్త్రీలును తగిన గుణములు గలిగి యుండిన నట్టి స్వత్వములకు పాత్రులుగ నుండవలయును.

తీర్మానము XVI:—బ్రిటిషుప్రజలకు మన యాశయములను తెలుపుటకు తగిన ఉపన్యాసముల నెన్నుకొనుట కొక సంఘమును నెలకొల్పవలయును.

సభల నెలకొల్పుట

తీర్మానము XIII:—నియోజకవర్గము నేర్పరచుటకు ప్రత్యేక సంఘము లరవలయుతేను. ప్రజలనుండిర మీ ఇది నిర్ణయింపవలయును.

తీర్మానము XIV:—హిందూజాత రాష్ట్రీయకాఖులకు విడదీయుటకు నియమింపబడుసంఘము వైవిధ్యముననే నియమింపబడవలయును. తేను జేకీయ సభాసంఘసభ్యులలో నొకమహమ్మదీయుని ఒక భారతీయుని నిర్ణయింపవలెను. మిగిలిన అనధికారసభ్యుడు రాష్ట్రీయస్థాయి సంఘములనుండి ఎన్నుకొనబడవలయును.

జర్మనీలో విప్లవము.

లండను, డిశంబరు 18:—జర్మనీలో విప్లవము ప్రబల వంతుటకు నైనికక్షమారు. చాల ప్రయత్నించుచున్నారను బట్టి కీలులనండి విప్లవకారులకు నైనికక్షము నావికలను బెరిగెను కాకుండ నిరోధించుచున్నారు. కొంతసేనను మర ఫిరింగులను న్యాయాధికారుల పంపి అచటకు వెలుబడ్డలో వచ్చు నైనికలను నావికలను మరల వెలుకకుపంపునట్లు త్తిరువుచేసిరి. ఒకరైలుబండి విఘటనకు గురైనందున వచ్చుచుండెను. అబండిలో స్త్రీలును పిల్లలును నైనికలను గూడ నుండిరి. అబండిని వట్టామీదనుండి తొలగించి నైనికలను పూర్తిగా నంతరించు వరకును మరఫిరింగులు మున్నగువానిని కాల్యాలనెని అధికారు లాజ్ఞాపించిరిగాని అబండిలో స్త్రీలును పిల్లలునుండుటచే నైనికీలు త్తిరువును పాటించలేదని స్త్రీలుస్వార్థిని సంకయింప వద్దని అధికారులను నడిపించు నైనికలు నిర్లక్ష్యము చేసిరియను రాబరుడనునుండి డెయిలీ క్రానికలు పత్రికకు వితఖకుడు వ్రాసెను.

(ఎఫ్) అట్లంగిరించు నెడల నియోజకుడుగాని నియోజకుడు గాని తనయిష్టప్రకారము సాంఘిక ప్రతినిధిగ గాని సామాన్యప్రతినిధిగ గాని అంగీకరింపబడవచ్చును.

XI. పార్లమెంటు, ఇండియా ఆఫీసులనుగూర్చి ప్రభుత్వనిరదేశమున తెలుపబడిన నూతనల నీ సభవారంగిరించుచున్నార. అయిన నీసీమాన్యు లవసర మని వారి యుద్దేశ్యము

(ఎ) ప్రస్తుతము ఇండియామంత్రికి హిందూజాత ప్రభుత్వమువారిమైగల అధికార మిటులే యుండవలయును.

(బి) పార్లమెంటు అధికారము హైందవులకు పూర్తిగానిచ్చివేయబడువరకును ఇండియా క్యాబినెట్ సాధారణ సలహా

(సి) ఇండియా ఆఫీసున కను ఖర్చులలో సగముకంటె నెక్కువగా బ్రిటిషువారు భరింపవలయును.

(డి) ఇండియా ఆఫీసునుగూర్చి సంస్కరణములను నూచించ నియోగింపబడు సభలో భారతీయులకు ప్రాతినిధ్యముండవలయును. భారతీయుల సాక్ష్యమును గోరవలయును.

8. (డి) మహమ్మదీయులకు 1916-వ సంవత్సరపు యేర్పాటుప్రకారము ప్రాతినిధ్య మొసగబడవలయును.

(బి) ఆరంభములో నూటికి 20 వంతుల చొప్పున భారతీయులకు నైనికోడ్యముల నియమలయును. (2) వారికి తగిన తీరుగఱపుట కిడేకములోనే తగినయేర్పాటు చేయవలయును.

10. (ఎ) సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగములనిమిత్తము మనుష్యులు పరీక్షకు చేర్చుకొనవలయునపుడు చాలి మతభేదములు పరిగణింపబడవని రాజప్రతినిధి కార్యదర్శులు చెప్పినందులకు వారి కెంతయు కృతజ్ఞులము.

12. (ఎ) బ్రిటిషుప్రజల కందటికిని, మనజేకీయ లందటికిని మన ఆశయములను తెలుపుట కొకసంఘమును నెలకొల్పవలయును.

ప్రతి 10 లేక 12 సంవత్సరములకును సంస్కరణ నిశ్చయార్థము నియమింపబడు సభ్యులలో తగినంతమంది భారతీయ ప్రతినిధులు లుండవలయును. అట్టి సంఘములలో మొదటికి ఈ సంస్కరణములు జరిగినవిమృట నియమింపబడు మూడవకాసన సభాకాలమునందు విచారణ చేయవలయును. తదనంతరము జరుగుచువిచారణలు ప్రతి 1) సంవత్సరములకును జరుగవలయును.

హెండర్స్ ఫోర్మోడ టెనాకిరం ఇంకను అంటు కొనుచునే యున్నది. నాకలో 600 టన్నుల చమురుకట్టలు ఉన్నవి. ఇవి ఫోర్మోడ ఉపయోగమునకు ఉద్దేశింపబడినవి. కొంత మందు గుండుసాగ్రికూడ గలదు. ఇవి అంటు కొనుచో పడవ మునిగిపోయి యుండెడిది. నడిమీద నాకల పోకలకు చాలకష్టముగనుండి యుండెడిది. మందునున్నచమురుచే మందుప్రేలునని భయమగుచున్నది. మంటలు వ్యాపించ వండగ స్త్రీమరులోని నీరునుచ్చి పారపోయిచున్నార. ఇట్లు చేయుటచే మందుగుండు సామానుకు అపాయముకలుగ జాలదు. ఇద్దరు మంటచే గాయములను బొందిరి. వీరు వైద్యాలయమునకు గొంపోబడిరి. హెండర్స్ గాని బిల్లిలెనరు గాని నెలవరకు రానందున ప్రయాణికులకు చాలకష్టముగ నున్నది. వీరినిగురించి క్యాబిలు పంపబడినది. ప్రత్యుత్తర మింకను రాలేదు.

చెల్లెనుపర్లు సతికి విందు ఒసంగబడుట
చల్లెనుపర్లు సతికి విందుఒసంగటకై కలకత్తాలో నిన్నటిదినము సాయంత్రము ముఖ్య సతి భవనమున కొంత మంది పరదావంక స్త్రీలు సమావేశమైరి. ఈసభ మహిళాసమితివారి యాజమాన్యమున జరిగినది. 400 స్త్రీలు సభ నలంకరించిరి. కలకత్తాలో నున్న స్త్రీ ప్రజలు రాండ్రందరును చాల వరకు విచ్చేసిరి. కూచి బిహారు మహారాణి, నాటోరు మహారాణి క్రిష్ణగురుమహారాణి, బర్దవాజ్ మహారాణి, సంతోరాణి, కూచిబిహారు రాజమత, యుయ్యంజ రాజమత, శకుంతల రాజకన్య, బరోడా మహారాణి, ప్యాండర్నెక్, స్టీవర్ట్, సిక్స్, వీలరు, బోజా, వుడ్రాఫ్, మానాల, మోహా, పి ఎక్. టాగోర్, నారీరత్నములు పి. కే. రాయ, హిల్లు తిప్పర మమారరాణిలు సభ నలంకరించిరి. షెమ్సుపర్లు సతికి సన్మానపత్రము సమర్పించబడినది. తత్సందర్భమున షెమ్సుపర్లు సతి ఇట్లు ఉపన్యసించెను. న్యాయస్థాపనమునకును, స్వాతంత్ర్య రక్షణనిమిత్తమున నైనికలు తమ ఆర్థ పాత్ర ను మలనర్పించిరి. వీరికి స్త్రీలు ఎంతయు సహాయమొనర్చిరి. భారతీయు స్త్రీలు పురుషులతోబాటు యుద్ధమున సమాన భారమును వహించిరి. ఈ గొప్ప నారీరత్నముల పూజనీయతను మనమునకుండు కొని ఇతర హైందవస్త్రీలు గూడ వీరివలెనే పాటుపడుటకు ప్రయత్నించుచున్నార. ఇట్టి ప్రేమాతితము కార్యముల యందు భారతీయ స్త్రీలును ఆంగ్లస్త్రీలును మైత్రితో సంచరించిరి. ఇచ్చుది శుభనూతనము. ఈ మైత్రి ఆచంద్రతా రాక్షసుగ వర్ణిగాక భగత ఖండమున స్త్రీలు ఇంకను గొప్ప కార్యములను చేయవలసియున్నది. ఈ కార్యములనిజయము గాంచవలె నన్న ఆంగ్లస్త్రీలు, భారతనారీరత్నములు ధూళిలోనుగ ఒండ్రుల భావములను గ్రహించి అస్మాకమైత్రితోన, పరస్పర విశ్వాసముతోను ప్రవర్తించుట ముఖ్య వసరము. వీరి ప్రయత్నములన్నియు తీసివై ఆ భారపడియున్నవి. ఇదంతయు చాల లాభకరముగ నుండగలదు.

పట్టుగారి అంతర్వర్ణవివాహ శాసనము.

బెజవాడ పాఠశాలసమితి,
బెజవాడ డిశంబరు 19:—బెజవాడ పాఠశాల బ్రాహ్మణులను బ్రాహ్మణైతరులను నేటి సాయంత్రము పురమండలమున కాశేర్వరరావుగారి ఆధ్వర్యక్రమేంద నిర్వహించు సమావేశమై పట్టుగారి హిందూవివాహ శాసనమునకు తరుసమృతిని దెలిపిరి. ఎం. వి. గుబ్బగావు క ఎన్ రామచంద్రరావు జలక్షిప్త నారాయణ ఎన్ కుంభాట్లు డిశేఖుడి కాశ్రుగార్లు పన్యసించిరి.

కలకత్తా రంగూనుకు విమానపుతపాటు:—యూగోములునుండి బెంగాలు పోర్టుమాస్టరు జనరలు గారును హెండ్లీ పేజి వైమానికుడు బోర్డుగారును రంగూనులో ప్రవేశించిరి. ఇచట వీరు కలకత్తా రంగూనుకు విమానములమీద తిహాలను గొంపోవుటకు గల సౌకర్యముల నరయుచున్నారు. ఇచట వైమానిక కాలను నిర్వించుటకు యోచించుచున్నార ఈ పరిమీద వీరిచట ఇంకొక పదిరోజులు ఉండవలయును. వీరిపనులకు రంగూనుకు కొంతదూరము దూరముగ 600 చదరపుగజముల స్థలము కావలయును. వచ్చాకాలమున వరదలప్రమాద ముండగూడదు.

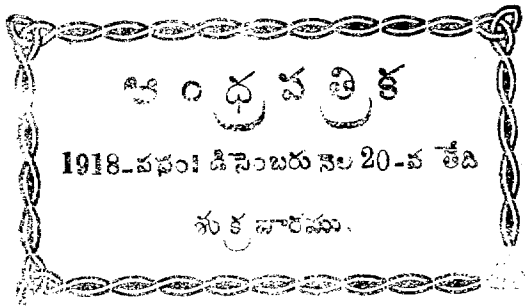
సోమనారాయరాత్రి ఇంకొకచివా స్త్రీమరఅంటుకొన్నది. ఇంకను మందుచే నేయున్నది. క్యాప్టెన్, చీఫ్ ఆఫీసరు, చీఫ్ ఇంజనీరుతప్ప తక్కిన సిబ్బంది పాగికి పోయినది.

కలకత్తా రంగూనులో 330 మంది మృతికొందరి. సగులున 172 మంది పోయిరి. ఇక పురుషా, స్వాంతోకోగముల చేతన 174 గురు పోయిరిరి తెక్కింపబడినది.

Last weeks deaths in Rangoon numbered 330 the average being 172, influenza and respiratory diseases accounted for 174 or half of the total.

LUCKNOW, December 19.
A Durbar is being held at Government House to-day to present certificates, sanads and gold watches to those who have rendered war services in the United Provinces.

Bombay, December 20.
Mrs. Gaunt, wife of Commander-in-Chief of his Majesty's ships and vessels, East Indies station, performed yesterday the ceremony of launching H. M. S. "Kennery" at R. I. M. Dockyard, Bombay. Admiral Gaunt and a number of R. I. M. officers were present in the occasion. The "Kennery" is the third of the type of small steamers which the Government have recently undertaken to build for service on India coasts. The first of these was launched at Kidderpore Dock about four months ago, the second was launched by Lady Willingdon in September at the R. I. M. Dockyard, Bombay. The "Kennery" is a sister ship. Its dimensions are 125 feet by 23 feet by 12 feet 6 inches and is roughly 540 tons displacement and has a speed of nine knots. It has been built in R. I. M. dockyard Bombay, under the superintendence of Mr. E. P. Newham, Chief Constructor.



ఆరోగ్యాధికారిని వేదిక

స్వామివరీ కమిషనరుగారి 1917-వ సంవత్సర నివేదిక మీ మాకు వైద్యమూలము లాలస్యముగ బయలుపడెదలెను. ఇందుకు, ఆయా మండలాధికారులు సుస్థిజేయుటయే కారణమని తెలుపబడినది. ఇందు ముఖ్యముగ గోదావరి గవర్నమెంటు ఏజెంటుగారును, బళ్లారి కలెక్టరుగారును ఆలస్యమున కెక్కుడు కారకులయిరి. ఏ.సి. యస్. ఉద్యోగుల సౌష్ఠవమున కిది యొక నిదర్శనమని నమ్మజాలము. గతవత్సరపు ఆరోగ్య మతి దుర్దశ యందుండెడిది. నివేదికమున జాపబడిన సంఖ్యలు భయోత్పాతకారణ మగుచున్నవి. కలగా, మసూచకము, ప్లేగు, జ్వరము, మొదలగు జాడ్యములన్నియు 1916వ సంవత్సరమునకన్న నధికవ్యాప్తి జూపినవి. ఈ వత్సరపు సంఖ్య లజూచిన, మరింత హెచ్చుదల గన్పట్టుటనిజము. నాగరిక మిపుడు విశేషముగ హెచ్చిన దని తలంచుచున్నాము. అట్టి తటి మానవసౌఖ్యము పెంపొందుటకు బహులు, అనారోగ్యము దుఃఖము హెచ్చుచుండుట జూడ, ప్రదురాధిగారు సూచించినటులు హిందూ దేశమున నిజ మగు సభివృద్ధి సమకూరుచున్న గాయని సంశయించవలసివచ్చుచున్నది. వైద్య శాస్త్రము దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞుల మభివృద్ధి జెందుచున్న కొలదియు, ప్రాపంచికసౌఖ్యమునకు మార్గము లధికముగ నన్వేషింపబడుచున్నది. పాశ్చాత్య దేశములందు రాను రాను మరణముల సంఖ్య దగ్గుటయు, ఆరోగ్యము హెచ్చుటయు, సాధించుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో, హిందూ దేశము మాత్రము నానాటికి రోగభయవృష్టి మై, ప్రజారోగ్యము క్షీణించి, మరణముల సంఖ్య హెచ్చుచుండుటకు కారణ మెద్దియో గమనించుట భవ్యము.

ఇందుకు కారణము, స్వామివరీ కమిషనరుగారి నివేదికపై ప్రభుత్వమువారు గావించిన విమర్శనమున సూక్ష్మముగ గమనించుచున్నది. “వర్షములు కురియుచో ప్రభుత్వచేతను, ఆహారపదార్థముల ధరలు హెచ్చుటచేతను, కాలమానము ఆరోగ్యప్రవర్ధమున కనుకూలముగ లేదు” అని ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు. ఆహార పదార్థముల ధరలు హెచ్చుటకును అనారోగ్యము వృద్ధియగుటకును సన్నిహితసంబంధము గలదని, ప్రభుత్వమువారి విమర్శనవలన గన్పట్టుచున్నది. ప్రజలకు, దేహబలము నొసగెడి ఆహారము వారక కుండుటచే, అనారోగ్యము వృద్ధియగుచున్న దని స్పష్ట మగుచున్నది. బీదరికమే, దేశానర్థకమునకు మూలకారణమని, నుజువుట కేమాత్రము సందియ ముండ నక్కరలేదు. ఈసత్యమును, దాదాభాయి కారోజీ మొదలగు మహానుభావులు తమ జీవితకాల మంతయు, ఎడతెగకుండ ప్రకటించుచునేయుండిరి. చారి వాక్యముల సత్య మిపుడు ప్రత్యక్షముగ దృష్టాచర మగుచున్నది. యాభ్యమునకు రెండు పదుల బియ్య మమ్మచుండ, బీదలు తమ జీవనయాత్ర నెటుల జరుపుదురో యూహింపవలసిగాకున్నది. దేహమునకు పుష్టి నిచ్చెడి

ఆహారము లభింపనంతవరకు, ప్రజల శరీరము లెట్టి రోగముల దాడి నైనను నెదుర్కొన లేక, దానికాహుతి యగుచుండును. అంటురోగము లిట్టి శరీరములలో సులభముగ ప్రవేశించి సంక్షోభ పెట్ట గలుగుచున్నవి. ఇట్టి స్థితిలో మరణముల సంఖ్య యధిక మగుటలో వింత ఎద్దియును లేదు.

ప్రస్తుతదుస్థితి కొంతకాలము కొనసాగినచో జాతీయ వినాశనము జరుగక తప్పదు. అందుచే సమస్యలలో కెల్ల ముఖ్యసమస్య, ఆహారసమస్య యగుచున్నది. ఈ సమస్య తృప్తికరముగ పరిష్కరింపబడిన గాని, మానవులను నిష్కరుణతో పీల్చి పీల్చి జేయుచున్న రోగములు నివారణ గానేరవు. వైద్య మెరుంగుటతో ఆరోగ్యసమస్య పరిష్కారము గానేరదు. ఆరోగ్య సమస్య యనిన, ఆహార సమస్యయే. ఆహారసమస్యను సంతృప్తికరముగ పరిష్కరించుటకు సరియగు ప్రయత్నములు జరుగుటలేదు. ఇక ముందయినను, జరుగునని యాధిగ దెలుపుట కాభారములు గానరాకున్నవి. ప్రజలీ విషయమై శ్రద్ధ వహించి, ప్రభుత్వము చారిని పురికొల్పి, వారితోడ్పాటుతో దారిద్ర్యమును తొలగించుటకు ప్రయత్నించిన గాని, ఈ దుర్భర దశ నివారణ గాజాలము. నివేదికయందు సూచింపబడిన మరణముల సంఖ్య సరియైనది గాదని, అధికారులే దెలుపుచున్నారు. సరియగు సంఖ్యలు వంపబడక బోవుటచే, మరణము లొకను అధికముగ నుండెనని యూహింపవచ్చును. సరియగు సంఖ్యలను ప్రచురించుటకు, ప్రభుత్వమువారి కేర్పాటులజేయుట ముఖ్యవసరము.

మరణముల సంఖ్య జూచిన, పెద్దపట్టణములలో మరణముల సంఖ్య అధికముగ గన్పట్టుచున్నది. రాధాకమల ముఖర్జీగారు దెలిపినటులు, పట్టణములస్థితి ఆరోగ్యము పెంపొందుట కనువుగ నుండుటలేదు. గాలి వెలుతురు తిన్నగ వ్యాపించని, బహుజనాక్షీప్తమైన గృహములలో, ఆరోగ్య మభివృద్ధిజెందుట దుష్కరము. అందుచే, గ్రామములనే, నెక్కుడు సౌష్ఠవపరచి, గ్రామజీవనమును సౌఖ్యవంతము జేయుటకై, కృషిసలుపుట విద్యాధికుల ధర్మమని స్పష్టమగుచున్నది. ఈ రాజధానిలో, నివేదికవత్సరమున కలరామూలమున మరణముల సంఖ్య 16735 నుండి 58939 వరకును, మశూచికము వలన 21,908 నుండి 34,958 వరకును, ప్లేగువలన 11498 నుండి 24,708 వరకును, హెచ్చినది. జ్వరముల క్రింద 321,902 నుండియు, మిగిలిన కారణముల క్రింద 475,175 నుండియు చనిపోయినది తెలుపబడినది. పసివారల మరణములు మండలములలో 1000-కి 194 ను, మ్యూనిసిపాలిటీలలో 246 ను కాన్పించుచున్నది. రాజధాని మండలములలో జననములు 1917-సంవత్సరమున 1,201,597 నుండి 1,295,078 వరకు తగ్గినవి. మరణములు 875,013 నుండి 1,049,545, వరకు హెచ్చినవి. దీనినిబట్టి 1000-కి 26 మంది చనిపోయినటుల లెక్కింపబడినది. సరియగు సంఖ్యలు బయలుపడలేనేని, ఇంకను భయమున కెక్కుడు కారణ మేర్పడును. మరణముల సంఖ్య యింతటి యాధిక్యత జూపుటకు, తగిన వైద్య సహాయము లేకుండుట యొక కారణమని యంగీకరింపబడినది. అల్లోపాతిక్ వైద్యులు లభించనిచో కొల్లలుగ నున్న ఆయుర్వేద వైద్యుల కేల ప్రోత్సాహ మొసగ గూడదో దోచకున్నది. ఆరోగ్య మభివృద్ధి గావించుటకు మూడు ముఖ్య సాధనములు గాన్పించుచున్నవి. పాశ్చాత్యవిధానపు

వైద్యులతోబాటు, ఆయుర్వేద యునానీవైద్యుల సహాయము గైకొనుట ప్రథమమార్గము. రెండవ మార్గము, దేశదారిద్ర్యసమస్యను పరిష్కరించి, ప్రజాసామాన్యమునకు పుష్టి నిచ్చెడి ఆహారము సులభముగ లభించుట కేర్పాటుల గావించుట. మూడవమార్గము, ఆరోగ్యవిధులు ప్రజాసామాన్యమునకు సుబోధమగుటకు, వారికి ప్రారంభోచిత విద్యను గలపుట. ఈ మూడు మార్గములను, ప్రభుత్వమువారి కే కాలముం దవలంబించుచో, ఆరోగ్యసమస్య పరిష్కార సాధ్య మగును. లేనిచో, స్వల్పప్రయత్నములతో నిక్కార్సము సుసాధ్యమగునని నమ్ముట కేమాత్రము విలుండదు.

నాకాసంగ్రామము ప్రదర్శనము

నేటిసాయంత్రము మీ ప్రదర్శనము, గవర్నరుగారిచే తెరువబడును. బ్రిటిషువారికిగల నాకాదళ ప్రాబల్య మే యితరజాతికిని లేదనుట విదితము. కాని, యీ సంగ్రామమున నాకాయుద్ధ మంతగ గాన్పించలేదు. ఇందుకు కారణ మూహించుట సులభము. జర్మను నాకలు వెలుపలికి రాకుండుటచే, బ్రిటిషువారి నాకాసంగ్రామచాతుర్యము గనబడుట కవకాశము లేకబోయినది. కాని, బ్రిటిషువైద్యముతోబాటు, నాకాదళమును తన పనిని సక్రమముగ నిర్వహించుట చేతనే, యీ యుద్ధము జయప్రథముగ ముగియుటకు ఏలయ్యెను. జర్మనీ నాకలు బయటపడుటకు వెలుచుటచే, జలాంతర్గాముల మాత్రమే రహస్యముగ సంచరించుచుండెను. జలాంతర్గాముల ప్రాబల్యమును, అగ్లనాకాదళ మడచివైచెను. సైనిక నాకలును, వర్తకనాకలును ధారాళముగ ప్రయాణము జేయుటకు, అగ్లనాకాదళమే తోడ్పడెను. నాకాదళపు శౌర్యము, ప్రజల దృష్టికథమునకు గోచరింపక బోయినను, అది మిగుల ప్రశంసాపాత్రమని తెలుపుటకీ, నేటిప్రదర్శనము తోపెట్టబడెను. అగ్లనాకాదళపు శౌర్యమును వీక్షించుటకీ ప్రదర్శనము చక్కని చునకాశ మొసగుచున్నది. ఇతిమిగత, యిండుమూలమున వచ్చెడి ద్రవ్యము రెడుక్రాసు సంఘనిధికి జేరును గనుక, మద్రాసు పౌరులు చూచి యానందించుట ధర్మము. ఈ పటములు లండనులో జూలై సెప్టెంబరు నెలల మధ్య ప్రదర్శింపబడెను. వీటిలో 52 పటములు బెన్సెట్టుగారిచే కొనబడి, వార్తా ప్రకటనసంఘమువారి యధీనమునం దుంచబడెను. అవి నేడు ప్రదర్శింపబడును. వీటిలో నాకాయుద్ధ విచిత్రము లన్నియు గాన్పించును. జీబ్రూజ్జివద్ద విండిక్టీపు అను నొక చూపిన శౌర్యకార్యములు ప్రదర్శింపబడును. ఉత్తరసముద్రమును బ్రిటిషు నాకాదళ మెటుల రక్షించినదియు, జూపబడును. జలాంతర్గాముల నెటుల భస్మీకరణము గావించవచ్చునో ప్రదర్శింపబడును. డిస్ట్రోయరులు కనబడకుండ కృత్రిమముగ మంచు నెట్లు విడుచునో, వైద్యనౌక లెటుల ధ్వంసము గావించబడెనో, సముద్ర గతుల యిన వారిని రక్షించుటకు రెడ్క్రాసుసంఘమునా రెటుల కృషి సలిపినో, మొదలగు పటము లన్నియు ప్రదర్శింపబడును. ఈ కార్యము వల్లసిటి బోర్డువారి యాజమాన్యమున జరుగుచున్నది. పౌరులీ ప్రదర్శనముపై తగిన యభిమానము జూపెద రని విశ్వసిం చెదము.

రాజ్యాంగసంస్కరణములు:

సివిలు సర్వీసు వారి ప్రాతినిధ్యము
బాంకిపూరులో ప్రచురించబడుచున్న సర్వీ
లైటు పత్రికలో నొకచిత్రలేఖ గావింపబడుచున్నది.
సివిలు సర్వీసు సంఘకార్యదర్శులగు మిల్నీ గారు,
బీహారు రాష్ట్రపు సోదర సివిలు సర్వీసు యుద్యోగు
లకు రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి యొక
లేఖను వ్రాసిరి. అందు నాల్గు ప్రశ్న లడుగబడెను:
(1) సివిలు సర్వీసు యుద్యోగులు సంస్కరణవిధా
నము గూర్చి తమ యభిప్రాయము ప్రత్యేకముగ
దెలుపుటకు, ప్రభుత్వమువారి యంగీకారము
గోరుట యవసరమా? (2) రాజ్యాంగసంస్కరణ
ములవలన, సివిలు సర్వీసు వారి జీవమునకు
భంగము కలుగునా? అటులయినచో వారి జీవ
మును కాపాడుట కెట్టిచర్యకు గడంగవలెను?
ఈ చర్య విషయమై మిగిలిన రాష్ట్రములవారితో
సంప్రతింప వలయునా లేక విడిగ టచేయ
వచ్చునా? (3) సివిలు సర్వీసు వారందరు గలసి
విజ్ఞాపన నంపవలెనా? (4) నూతన పరిస్థితులు
బాధకరముగ దోచెనేని, పరిశీలన కాలమువల
కును ఉపకారవేతనము దీసికొని సివిలు సర్వీసు
ఉద్యోగులు పని జాలించుకొన వలెనా? ఈ ప్రశ్న
లకు జవాబుల గోరుచు, వీరొక ప్రకటన నంపిరి.
రాజ్యాంగ సంస్కరణములచే, సివిలు సర్వీసు
యుద్యోగుల కెక్కుడుకష్టము కలుగునట్లు సత్య
దూరము. ఒకవేళ, ప్రజలసౌఖ్యము నిమిత్తమై,
సివిలు సర్వీసుయుద్యోగులు తమ హక్కులను
గొన్నింటిని వదలివేయ వలసినచో, సంతోష
పూర్వకముగ వదలివేయుట ధర్మము. అల్ప
సంఖ్యకుల యధికారము, ప్రజల సౌఖ్యమునకు
భంగకరముగ నుండకూడదు. కాని యీ మాత్ర
ము స్వల్పత్వమునకైనను, సివిలు సర్వీసు ఉద్యో
గులంగీకరింపకపోవుట, వారికి ప్రజాభ్యుదయము
పట్లగల విముఖతను సూచించుచున్నది. ఇట్టి యధి
కారులే, భారతీయులకు స్వపరిపాలనాశీక్ష నొసగ
వలయునని, మాంటాగూగారు నిరూపించు
చున్నారు. భారతీయు లీ విషయమై తమ యస
హజ్జు నిజనాటకే దెలిపియుంటిరి. మిల్నీ గారి ప్రకట
నము, భారతీయుల భయమునకు తగిన యాధా
నము, భారతీయుల ప్రకటన మొంతటి హాకరమో
గమనించి, కాంగ్రెసు సభవారు గోరిన సంస్కర
ణములను సభలము గావించుట శ్రేయస్కరము.

ధిల్లీ కాంగ్రెసు సభ

ఈ సభకు సంయుక్త రాష్ట్రముల రయిత
లనేకులు వెడలెదరని దెలియుచున్నది. వీరి మార్గ
మును ఇతర రాష్ట్రముల రయిత లనలంబించుట
యవసరము. ఇందుకు తగిన ప్రయత్నముల నితర
రాష్ట్రములు గావించెద రని యూహించెదము.
కాంగ్రెసుసభలో, చక్రవర్తిగారి కొక విజ్ఞాపన
నంపుటకు తీర్మానింపబడు నని తెలియుచున్నది.
ఈ విజ్ఞాపనలో, కాంగ్రెసుసభవారు యుద్ధవిజయ
మున కభినందనముల దెలుపుచు, చక్రవర్తిగారు
హిందూ దేశమున నున్న పుణ్యదేవాలయాలను
సభలము గావించవలెనని, గోరెదరు. హిందవా
శయముల స్పష్టముగ దెలుపుచు, నొక విజ్ఞాపన
చార్ల మెంటు సభవారి కంపెదరు. ఈ రెండు
విజ్ఞాపనలును, కాంగ్రెసు రాయబారులు
స్వయముగ దీసికొనిపోయి ఆంగ్ల దేశమున
నొసగెదరు. బ్రిటిషుదేశీయులకు, భారతీయశయ
ము గూర్చి తెలిపరచుటకై, 50 మొదలు 100
మందివరకును భారతీయ ప్రతినిధులు చేరి లండ

నులో ప్రత్యేక దేశీయ మహాసభను జరుపుటకు
ధిల్లీ కాంగ్రెసులో తీర్మానింపబడును. ఈ తీర్మాన
ముల సాఫల్యముపై భారతదేశపు భావిభాగ్యో
దయ మాధారపడి యుండును. ఈ పత్రిక పు
కాంగ్రెసు మిగుల ప్రాముఖ్యమయినది. భారతీయ
ప్రముఖు లెల్లరును కాంగ్రెసుసభ నలంకరింప
వలసిన యవసరము గలదు. ఆంగ్ల ప్రతినిధులను
తమ ధర్మమును నెరవేర్చు గోరుచున్నాము.

కీర్తిశేషులగు శ్రీ ఆనెగొండి రాజాగారు
ఆనెగొండి సుభానాథీశు లగు శ్రీమంతు
రాజాశ్రీరంగదేవరాయల వారు ఈ నెల 10-వ
తేదీ మంగళవారము రాత్రి పరలోకగతు లై రని
దెలుపుట కెంతయు చింతిల్లుచున్నాము. వీరు
కృష్ణదేవరాయల పంతులవారు. ఆంగ్ల భాషా
పోషకులు. నుభురంగ జరిగిన ఆంగ్ల సాహిత్య
పరిషత్తు కథ్యక్షు లై, తమ ఆంగ్లభాషాభి
మానము గవలటదిరి. వంశీకుల నాదరించుటగో
వీరు మిగుల కీర్తి వడసిరి. వీరు విజయనగరాధీశుల
పంశీకులగుటచే, వీరి సురక్షము ఆంగ్లకు
మిగుల విచారము గలిగించక మానదు.

వంగదేశ శాసనవిరూపణసభ.
కలకత్తా, డిశంబరు 19:— వంగదేశ శాసనవిరూపణ
సభయొక్క సాధారణసమావేశ మొకటి నేటి యుదయము
గవర్న మెంటు చుదిరమునకు జరిగింది. రాజాగారు ప్రభువు
గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. సభయందు చర్చింప
వలసిన విషయములు కొద్దిగ నున్నందున ఒకటిన్నర గంటకా
లము సభజరిగింది. అందు చర్చింపబడిన విషయములలో ప్రా
గుటకు మాన్పించుటకు చేయబడిన తీర్మానము ముఖ్యమైంది.
ప్రశ్న కాలమున మానసియులగు ప్రశ్నోద్ద కృష్ణరాయ
గారు విద్యావిషయమును గురించి ప్రభుత్వమువారి నడిగిన
ప్రశ్నకు 1917 సం॥ ము నందు విద్యాభివృద్ధికిగాను రాజధాని
యందు 9½ లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టబడినదని ప్రత్యు
త్తర మియ్యబడినది. ఆహారపదార్థముల ధరల విషయము
అనుగబడిన ప్రశ్నకు దొరకనము ఇతరవరకు ధరలకు తగ్గిం
చుటకు చేయబడిన ప్రయత్నములను తెలుపు, రాజధానినుండి
ముఖ్యధాన్యములను ఇతరచుకు పోట్లకు బంపనీయకుండచేయు
టకు ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవని ప్రత్యుత్తర మియ
బడినది.

దేశీయమహాసభ.
సంయుక్తపరగణాల ప్రతినిధులు.
అలహాబాదు, డిశంబరు 19:— సంయుక్త పరగణాల
నుండి రయిత లనేకులు డిల్లీలో జరుగు దేశీయమహాసభకు
ప్రతినిధులుగా వెళ్తురని తెలియుచున్నది. బాద్షి సావ్యభా
షానికి యుద్ధమున గలిగిన విజయమునకు నభినందించుచు నొక
విజ్ఞాపనప్రతమును దేశీయుల కన్ననీపురములను విశేషపరచుచు
నొక ప్రతమును పార్ల మెంటువారికిని, కాంగ్రెసు రాయబా
రులు లండనులో సమర్పించుటకు నొక తీర్మానము దేశీయ
సభయందు చేయబడు నని తెలియుచున్నది. దేశీయమహా
సభాసమావేశ మొకటి లండనులో జరుపుటకు సంయుక్తము
ఒకతీర్మానము చేయబడును. వీరివలన ఆంగ్ల ప్రజలు మనదేశ
స్థితిగతుల పట్ల అభిమానము చూపుటకు సాధకాశయ గలుగు
నని సభవారి అభిప్రాయము.

బొంబాయి కాన్ఫరెన్సులో శ్రీలంక గూడ సభ్యు
లుగ నియమించబడును నని ఆర్. ఎన్. నావల్కారు గారు
పాడించిన తీర్మానమును ఆలోచించుటకు బొంబాయిలో శ్రీ
లోక సభ గావించిరి. సిరిక సతి. ఎం. కన్నెట్టి అభ్యుత్తర
వహించింది. హిరాబీతాతసతి ఈక్రింది తీర్మానము నుపపా
దించెను. 1888 సం॥ బొంబాయి మునిసిపల ఆఫ్ఫ 816 అను
బంధముచే బొంబాయిలో శ్రీలంకా కాన్ఫరెన్సు సభ్యులుగ
నియమించబడుటకు నిరోధము కలుగుచున్నందున ఆ అనుబం
ధమున సవరణజేసి అట్టి నిరోధము ఏమియులేకుండగ జేయ
వలయునని బొంబాయిశ్రీలంక కోరుచున్నాడు. పూర్వరశ్రీ
రామాబాయి కుమదకునతియు అనంతికాబాయియు ఈతీర్మా
నమును ఆనువదించిరి. తీర్మాన మంగీకృతమాయెను. సభకు
200 శ్రీలు వచ్చిరి.

వృత్తాంతములు
ఆగాభాను హాకీ క్రిడలు పూసాగరమున ప్రారంభ
మైనవి.
మెకానికలు ఇంజనీయరుల సంఘ మొకటి బొంబాయి
నగరమున నెలకొల్పబడినది.
బ్రిటిషుదేశపు సామానులు:— బ్రిటిషుదేశపు సామాను
లకు కొనదలచినవారిపురు బాహుముగ వ్రాసి తెప్పించుకొన
వచ్చునని ఇండియా మంత్రిగారు ప్రకటించిరి తెలిసినది.
యుద్ధమున పనిచేసినవారి కందరికి విరుదులను యోగ్య
తాపత్రముల నిచ్చి నత్కరించుటకు సంయుక్తపరగణాల ప్ర
భుత్వమువారు నేడొక దర్బారును గవర్న మెంటు భవనము
నందు జరిపెదరు.
బొంబాయి పోలీసు కమిషనరు:— విస్సెంటుగారు
9 నెలలు ధక్తోనెలపు పుచ్చుకొనిరి. జనవరి నెలలో వెళ్లెదరు.
గత 6 సంవత్సరములలోను ఆయన నెలపురు పుచ్చుకొననే
లేదు. ఆయన రాజద్రోహపురేణులను వెలిమి మ్మటలో చాల
పని చేసిరి.
కీర్తిశేషులగు ఫీసుభాయిగారు:— 18 వ తేదీ యుద
యమున బొంబాయి నగరమున అల్లుడు హుస్సేను అదల్మి ఫీసు
భాయిగారు మృతికొనిరి. ఇతడు 18 ఏండ్లు బొంబాయి
మున్సిసిపల కమిషనరుగా పనిచేసిరి. శాసనసభలో 6 ఏండ్లు
సభ్యులుగా నుండిరి. వీరొక రైల్వేకంపెనీకి డైరెక్టరు.
బొంబాయి పురపాలకసంఘము:— శ్రీలంక గూడ స
భ్యులందుకై కేర్పకొనరలెనని వాల్కారు గారు పాడించిన
తీర్మానమును యోచించుటకు 18-వ తేదీ బొంబాయిశ్రీలు
సభచేసిరి. కన్నెట్టిగారి సభి అభ్యుత్తర వహించెను. 200 మంది
శ్రీలు సభకువచ్చిరి. శ్రీలంకగూడ కాన్ఫరెన్సు సభలో
చేర్చుకొనునట్లు బొంబాయి పురపాలక సంఘశాసనమును
మాన్యవలెనని తీర్మానము చేయబడినది.
“మెనానెరీ” అను హౌసర్యును కంపెనీవారి నొక
కొన్నిదినములక్రిందట రంగూరు చేరుకు చేరుకు. రంగూరు
నదియందు బర్మాఅయిజంపెనీగొట్టుమన కెరుగు ఈ నొక
యుండగా నిన్నటియునకు నొకకు నిప్పులుకొని కాలపో
యెను. ఇంగ్లండుకుపోవు ప్రమాదముతో గతసోమవారము
ఆనాక బయలుదేరవలసి నుండెను ఎరుకు నిప్పులుకొని నెసో
కారణముతెలియదు. ఇద్దరు వానియు ఆజ్ఞాప్రకారము గర్భిం
పక తిరుగబడిరిని ఒడయజూచి ఆనాదినులపై కేసుచేసెను.
బెల్గిడియను మందిరమున రాజ ప్రతినిధిగారును మరెతరులను
విరుదప్రదానోత్సవసందర్భమున సమావేశమైరి. నైటుచుట్టు
విరుదచిహ్నములు (సర్) ఈక్రిందివారల కొసంగబడినవి:—
సర్. బి. సి. మిత్తరు. సర్. డి. టి. సర్వాధికారి, సర్ నీల
రతక్ సర్కారు, సి. ఎన్. ఐ. విరుదచిహ్నము లీక్రిందివారల
కొసంగబడినవి:— వెంబి, బోక్ బాస్, సి.వి.ఇ. విరుదచిహ్న
ములను పొందినవారు:— హర్షూ, ఆర్మిక్ బ్రిగేడియరు జనకు
స్ట్రోబి వారిరాముగోయెక్ కా. ఈచిహ్నములన్ని ము ముగిసిన
పదన అందరకును విందొసంగబడినది. నిన్నటికోబాస్ గాజువతి
నిధిగారు కాసీపూరు, ఇనాపూరు ఆయుధ (కేటప్పులు మొ
దలుగాగల) కర్మాలయమును సందర్శించిరి. జనరలు ఎం.సి,
సర్ థామసు హాలండుగార్లు రాజప్రతినిధిగారికి కర్మాలయ
మున నున్న వాటి నన్నిటిని చూపిరి. పిటి నన్ని
టిని చూచి రాజ ప్రతినిధి గారు ఆనందించిరి.
బాబూ బిషిను చంద్రవాలుగారు
పాలాగారు డిల్లీ నగరమునకు రాగాడదను అంతును
తొలగింపవలసినది ధిల్లీలో కాంగ్రెసుసభ జరుగు నని ధిల్లీ
ఫిపు కమిషనరుగారికి చెన్నపురి కాంగ్రెసు ఫ్ఫాయిసంఘము
వారు తంఠివార్త నిచ్చిరి. అందులకు కమిషనరుగా రిట్లు
ప్రత్యుత్తరము నంపిరి.
“16-వ తేదీగల మీ తంఠివార్త చేరినది. అంతును తొల
గింపవలెనని పాలుగారు స్వయముగ వ్రాసినగాని ఏమియును
చేయవీలులేదు. ఆయనయైన తంఠివార్త నియమింపదు. ఉత్తర
మును వ్రాయవలెను.”

విరోధాన్ని దృఢీకరించుము

(రైతుల విజయం)

ఇంగ్లండు

భారతదేశమునకు వచ్చు విమానము.

లండను, డిసెంబరు 18:— లండను నుండి హిందూజేత మానకు జనరలు మెకీనగారు నడపుచున్న విమానము పిసా పురము చేరినది. దారిలో వాతావరణము బాగుండనందున ఆ లస్య మయ్యెనని వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిరి.

ప్రజల రాకపోకలకు నాకలపర్చుట.

లండను, డిసెంబరు 18:— ప్రస్తుతమున్న నాకలపర్చుట ననుసరించియు, యుద్ధమున పనిచేసియుండిన వైనికులను వారి వారి జేతములకు పంపు నవసరము ననుసరించియు ప్రస్తుతము రాబోవు శిశిరముకు నుజుట ప్రజల రాకపోకలకు నాకలపర్చుట కని వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిరి.

మిల్నరు ప్రభువు రాజీనామా.

లాహోరు, డిసెంబరు 18:— మిల్నరు ప్రభువు గారు రాజీనామా యిచ్చుటలేదని డెయిలీక్రానికలు ప్రతీక తెలుపుచు సాంఘిక కమ్యూనికేషన్ వారి యుత్సాహమును, గొప్ప భావములను హర్షించుచు ఈ భావములు ఆచరణమునకు తెచ్చుట కనకూలముగల స్థానమునకు బోవుటకు గాను మిల్నరు ప్రభువు గారు యుద్ధకార్యాలయమున తమ స్థానమును వదలుకొని వచ్చునని నూచించుచున్నది.

విమానదళము.

లండను, డిసెంబరు 18:— విమానదళమునందు ఇండియా జేతములు చాలకుండి గలరు. వాయువ్య సరిహద్దునందు 2 స్క్వాడ్రన్లు విమానదళము చాల నుపయోగించినది. ఇండియా జేతమునందు 2 స్క్వాడ్రన్లు ప్రయాణసాధనములతో పాటు రక్షణ సాధనమును ప్రయాణ సాధనము నగు విమానదళము గూడ ముఖ్యముగా నుండవలెను. బొంబాయి నుండి కలకత్తాకు రైలు మీద కనీసము 46 గంటలైనపట్టును. విమానముగంటకు దామాషా 70 మైళ్లు నడుచు ననుకొన్నను బొంబాయి నుండి కలకత్తాకు 17 గంటలలో వెళ్ళగలదు. బొంబాయి నుండి సింధుకు 48 గంటల సమయము లేకుండ 14 గంటలలోను కరాచీ నుండి ఢిల్లీకి 10 గంటలలోను విమానముమీద వెళ్ళవచ్చును. మొదట ఢిల్లీ నుండి సింధుకు విమానములను నేర్పరు ప ద గు ను. రంగూను నుండి మాండలే చిట గాంగుల మీదు గ కలకత్తాకు విమానములను నేర్పరచిన బర్మావారిచిత్ తొలగును. విమానముల నేర్పరచిన వేసవిలో ప్రభుత్వవర్గమువారు కొండలకు వెళ్ళు విషయమున గూడ చాల నులబడును. కాన కర్మకారణముచేతను ఇండియా జేతమున వెంటనే విమానదళము నేర్పరచవలెను.

లండను, డిసెంబరు 18:— హ్యాండ్లి పేజీ : మానము వై కాకుచున్నది. ఇది లండను నుండి ఇండియాకు బయలుదేరినది. వాతావరణము ప్రతికూలముగ నుండుటచే ప్రయాణము కొంచె మాలస్యమైనది. జనల్ మాక్స్విన్ గారు దీనిని నడపుచున్నారు.

ప్రాన్సు

విల్సనుగారు - ప్యారిసు

ప్యారిసు, డిసెంబరు 17:— హేవా ఏజెన్సీవారిట్లు చెప్పుచున్నారు:— ప్రెసిడెంటు విల్సను గారికి కారిత్యా ప్యారిసు నగరమున సంచరించు కాలము నిన్నటితో పూర్తియయ్యెను. ఆ విషయమున హోస్టలు డివిల్లి కద్ద గొప్పఉత్సవము చేయబడెను. అది ఎన్నటికిని మఱవదగినది కాదు. ఆ సమయమున విల్సనుగారు తోడి ప్రజాప్రభుత్వ రాష్ట్రమును గూర్చి చెప్పిన ప్రశంసాపాత్రములు చాల ఉదారమతిములు. ఆసమయమున వారు జర్మనీ యందగపు బుద్ధిని పూర్తిగ ఖండించిరి. పరాసువారి కార్యదీక్షను స్తుతించిరి. మిత్రమండలి సంయుక్త రాష్ట్రముల విధాన మొక్కటిగ నుండుటకు చిన్నాములు తెలిపిరి. శత్రువులు బుద్ధిపూర్వకముగ పరాసు తెల్ల ముద్రాజేతములను గలిగించిన యవారణప్రములను ఆమెరికములు పూర్తిగ నెఱుగుదురు. జర్మనీయే విజయ మొంది స్వామి మనుగంటియుండిన ఆమెరికా స్వేచ్ఛను హక్కుస్థితి నొందియుండును.

తమకు చేసిన గౌరవమునకు పెసిడెంటుగా రెంటేనియు సంతసించిరి. తన జీవితమందలి అతి ప్రాముఖ్య విషయములందీ యొకటి యని తామెల్ల కాలమును జ్ఞాపకముంచుకొనెద మని వారు చెప్పిరి. హోటలు డివిల్లి కద్ద ఉత్సవము పూర్తికాగానే విల్సనుగారు క్లెమెంకో గారితోడను, వెనెజులానుగారితోడను, జనరలు పెర్సింగుగారితోడను పర్యేతముగ మంతనముండిరి.

ఇటలీ రాజుగారు రాబోవు వారములో ప్యారిసును జూడవచ్చెదరు. ఆల్బర్టురాజుగారిని గౌరవించుటకు చేసిన యేర్పాటులే వారి నాదరించుటకు చేయుచున్నవి. వారు క్యాబిడీ ఓర్వేబులులో విడిచెదరు. విల్సనుగారు రాజుగారిని జూడబోయెదరు గాని ఉత్సవములలో నుండరు.

ప్యారిసు, డిసెంబరు 17:— మరల ఎన్నికలు జరుగు లోపల పరాసు శ్రీల స్వత్యములు గృహంబుడకలయు నని నె నేటునకును ఛేబరునకును ఆ శీకరంభాస్త్రము వచ్చుచున్నవి.

విల్సనుగారి సన్మానము.

పారిసు, డిసెంబరు 18:— హేవాను వార్తాసంఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి:— నిన్నటి మధ్యాహ్నము మూడు గంటలకు విల్సనుగారికి సందర్శించిరి. పాపగారు యువై లెడ్ ఫ్లేట్సుకు సందర్శించుచు గాకయు విల్సనుగారు కోరిరి. అనంతరము విల్సనుగారు ఆమెరికను రాయబార వర్గస్థానమున నొస గబడిన స్వాగతమును స్వీకరించిరి. ఈ స్వాగతమునకు 400 మంది ప్రముఖులు వచ్చియుండిరి.

సంధిమహాసభ.

పారిసు, డిసెంబరు 18:— సంధిమహాసభ జనవరిమాసమున ప్రభువారమునందు తప్పక జరుగునని నిన్నటిదినము ప్రకటించబడినది హేవాను వార్తాసంఘమువారు తెల్పుచున్నారు.

జర్మనీ సేనలను దీసివేయుట.

పారిసు, డిసెంబరు 18:— హేవాను వార్తాసంఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి:— నిన్నటిదినము ప్రతినిధులసభయందు జర్మను సేనలను దీసివేయుటకు స్వాగతము సంధిమిత్రములందేమియు లేకుండు సందర్భమున ఒకరు ప్రశ్నింపగా యుద్ధకార్య ఉపకార్యదర్శి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు ఆయన చెప్పబడిన ప్రధాన విషయములు చాలవని నేనాధిపతులకు తోచెననియు, ఈ సమస్య మిత్రమండలివారి కందటిక ఆస్యించి యుద్ధవిషయ సమన్వయనియు చెప్పిరి. సభకు మఱుల వాయిదావేయుటకు 810 మంది ఆనకూలముగను, 175 మంది ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నిచ్చిరి.

యుద్ధబహుమానము.

పారిసు, డిసెంబరు 18:— యుద్ధమునందు పరాసు సేనలో పనిచేసిన ప్రతి వైనికోవోగ్రికిని, ప్రతి వైనికునికిని యుద్ధబహుమానముగా ఆతని పేరును, సేనయందు ఆతని స్థితియు చెక్కబడి యున్న ఒక శిరకరచము ఈ ముద్రను ప్రధానమంత్రియగు క్లెమెంకోగారు ప్రకటించిరి హేవాను వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిరి.

ఇటలీ

ఇటలీ సేన.

పారిసు, డిసెంబరు 18:— ఇటలీ సేనలను తీసివేయుటకు స్థితింకను బాగుపడలేదని ప్రధానమంత్రియగు ఆల్లాంకోగారు ప్రకటించిరి రోమునుండి తంజి వార్తచ్చెనని హేవాను వార్తా సంఘమువారు ప్రకటించిరి.

ఆఫ్రికా

లండను, డిసెంబరు 16:— జనరలు వాండే వెంటరుగారు పంపిన కాకితములలో జర్మనుదళమునందలి 820 యూరోపియనులును, 2000 ఆస్ట్రేలియనులను తుపాకులతోడను 80 ముగ్గిరంగులతోడను ఎల్లుకెప్పించుకొనిపోయినదనియు వివరింపబడినది. వారు రోమానూయమున పోర్చుగీసు తూర్పుఆఫ్రికాలోనికి పోయిరి. ఆహారములేదు. మంచు సరిపోయెను. అలసి పోయి కడు నుక్కియుండిరి. కాని వారు పోర్చుగీసువారి

ప్రదేశములను తిరిగి పట్టుకొనగలుగుటకులన ననేక ఆయుధములను బొంది మరల యుత్సాహము నొందిరి. అయినను వారు మన హతశేషులలో చాల గట్టివారు. ఈ క్షణము. పోర్చుగీసు తూర్పుఆఫ్రికాలో యుద్ధము జరిగిన ప్రదేశము పరాసుజేతమునకు యున్నదని వాండే వెంటరుగారు చెప్పిరి కాని అచటిజేతయములలోబడక తిరుగబడుచున్నారు. ఇంచులకు తాను రెండు మార్గముల నాలోచించెను. శత్రువులు తిరిగి జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికాలో ప్రవేశింపకుండ జేయుట, వారిని మిక్కిలి తరచుగ నెదిరించుచుండుట. అతిథియు చెప్పుచున్నాడు.

1916, 1917 సంవత్సరముల అనుభవమునుబట్టి శత్రువు నట్టి దారుణ స్థలమున పట్టుకొనుట కష్టముగ గన్పట్టెను. బలవంతముచేసి అందఱిని చూచి జంపిన గాని అచటి జర్మను సేనానిచేత జక్కడని తోచెను. అందుచే తుదవరకు యుద్ధము చేయుటయే మంచిదిగ తలచి సేనానులందఱు నెడతెగకుండ పోరాడుట కాజ్ఞాపించబడినది. పారిపోవుచున్న శత్రువులను పట్టుకొనుటలో గలిగిన యిబ్బందుల నత డింకను వర్ధించుచున్నాడు. మునుపటి శత్రువుల మొబడిచుటలో భయంకరములగు అడవులను వాటవలసి వచ్చుచుండెను. సానుగిని మోటారుబండ్లమీద కంటే నావలతో తీసికొనిపోవుట మొక్కడు సదుపాయముగ గన్పట్టెను. జర్మనులు జేతయనాయకుల కనేక కట్టుములను కానుకలకు ఇచ్చుచుండుటచే వారు తప్పక సహచారులను తెలుపుచు మాకు చాల హాని నొసరించిరి. మిక్కిలి బలహీనముగనుండు ప్రదేశములందు జర్మనులు దోచుకొనుచు మిగిలి బోవుచుండిరి. అయినను బ్రిటిషు పోర్చుగీసు దళముల పరిమిత భయస్య సహసములను జూపిరి. పోర్చుగీసు గవర్నరు జనరలు డి ఆమెరికు గారును, పోర్చుగీసు సేనా కర్నలు రాను గారును, వైసు అడ్మిరలు చార్లెసు గారును, రేసు అడ్మిరలు ఇ. ఎఫ్. పిట్టి హెచ్చెస్టరు గారును రాములనెలియును హిందూజేత ప్రభుత్వమువారు యూనియను దొరతనమువారును ముప్పుపక్కల నుండు బ్రిటిషు గవర్నరులను విశేష సహాయము నొసరించిన అతడుచెప్పెను. ఆనేక సేనానులను వివిధరాఖలును నూడ అతడు ప్రశంసించెను.

రుష్యా

రష్యను బోలెవిక్కుల దౌర్జన్యము.

లండను, డిసెంబరు 18:— వార్తాసంఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి:— మిల్నరు ప్రభువుగారు ఒక విశేషానికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు నిట్లనిరి రష్యాకుందలి బోలెవిక్కులు అన్ని విధములను సహాయము చేయుచుండినందున మిత్రమండలి బలముకొంత రష్యాకు బంపబడెను. ఇందు బ్రిటిషువారిసంఖ్య చాలతక్కువ. బోలెవిక్కులములయను వేలకొలది జర్మనులు పట్టె. గమునకు విరుదాఃచేయుటచే ఇందుములయును క్షేపించురం జర్మనువాస్తవములందుబడెను మిత్రమండలి నా మేనియా పోరుమండ వేలకొలది నవ్యులు మిత్రమండలి రష్యాకుండు వారు నల్ల సముద్రమునందలి రష్యను నాకావళయమునందు కిచ్చివేసి, రష్యాస్వాతంత్ర్యము కొఱకుపోరుటకు రష్యాకువదలుటకు ప్రయత్న పడుచున్న జకోన్స్టానెలను అతిక్రూరులతో ముట్టడించిరి. వాడివాస్తవమును ఆరేంజులనుండు విశేషముగానున్న మిత్రమండలి వారి యుద్ధసాగుగిరి సంగ్రామము అనవరముగానుండెను మిత్రమండలి వారిజోక్యము జయు ప్రదముగ సిద్ధించెను. జకోన్స్టానెలను కాపాడబడినై వై రియయందును రష్యానక్షిణ భాగమునందుండి వస్తుసంపద శత్రువుల పరముగానుండ మాడబడెను యూరపునందలి రష్యా జేతపు ఉత్తరపురేవులు జర్మనుసబ్బరైను స్థానములుగ జేయబడకుండునట్లు చేసితిమి అక్కడికిండి జర్మనుసబ్బరైనులు ఉత్తరసముద్రమున ప్రవేశింపకుండ మాడక వచ్చును. ఈ ముఖ్యవిషయములే జర్మనుపరాజయ అగు తోడ్పడెను. మనపని జరిగినదని వారి జర్మనులకు కరకువకు వదల నెట్లుట దురన్యాసము. బ్రిటిషు సేనా రివనరమై యంతకంటే ఒక్క డిగుధియుగా రష్యాకుండు పనిచేయుట ప్రభుత్వమునా కోరలేదు. రష్యాకుండు మనము పూనికొనిన పనియు మిత్రమండలి పనియుకొక్కటే విశేషకష్టస్థితిలు గలగకుండ మనసేవలను తీలివేయుటకు నాకాలము పట్టదని భవించెదము మిత్రమండలి వారు రష్యాకువదలి వచ్చిపో ఇంతవఱకు రష్యాకుండుక మూలముత్రము వ్యాపించియుండిన ఆరాజక దౌర్జన్యములు చేయునందుకుటకు తక్షణమే వ్యాపించును, అందువలన గలగు ఫలములను ముందుగ చెప్పకాలము గాని ఇప్పటికంటే అధికముగ బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు చిట్కలు గలిగించును.

రాజ్యాంగసంస్కరణములు.

రామనాథముగారి యువస్వాస సంగ్రహము.

(పూర్వ సంవిశాసబంధము)

హిందూజాతియైన మైనారు బహుదారులంటి ఆదర్శక రాష్ట్రము లున్నవని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునా రెలుగుదురు. ఈ రాష్ట్రములు పూర్తిగా స్వతంత్రములచే పరిపాలింపబడుచున్నవనియు, బుద్ధివైభవమును పట్టుదలయు నవశ్యకముగ అన్నిటి యందును భారతీయులను, సింహళుల యూరపునం దెరికిని దీసిపోనియు నా రెలుగుదురు. బ్రిటిషువారు భారతీయుల కంటెను, సింహళులకంటెను, ఎక్కువగా చాచకత్వముగలవారగుటచే నా రెట్లుగూడ సమర్థులుగా నున్నారని చెప్పటకు వీలుపడదు. వారికెట్లుగూడ అవకాశము లీరుబడి అనుభవజ్ఞుల మధికమైనది. గనుక వారెట్లు కలంపబడుచున్నారు.

పిమ్మటవారు మాధ్యమిక ఆర్మీలుగారు, తమ "కల్పన అంకు ఆనాటి" అను ప్రకటనను వాగ్దేయముల మూడుతర గతులుగ విభజించుచున్నారని చెప్పవలసివచ్చును. వాద్యత్వికవిషయ మా రెంకొలదినికొనియున్నదియు వివరించి ఇట్లనిరి. నిజము గ నిది ప్రశంసాకావ్యములకావు. అయినను మానవులు ఆధ్యాత్మికజ్ఞానలోపమునను, దయార్థిత్వావహితవలనను, అనిచేక ము, మూఢత, మొదలగువాని దెలిసికొననగును. అనిచేక మందలి జనులకు సాయస్వము గనుక దాని విద్యాయులయిన తొలగింపనగును. మరియు మంచిపని చేయుటకు తగిన అవకాశము నొసగియు దాని తొలగింపనగును.

రెలువునా ప్రకటన ములనుబట్టియు, బుగ్గలరంగునుబట్టియు ఇంక నితర కారక కేంద్రములను బట్టియు నెంత మాధ్యమిక ప్రబలియున్నదో యూహింపుము. ఈ భేదములను బట్టి యెవరు భూస్వాములూ, ఎవరు భుక్తినిగతివాదూ, ఎవరు సాధానులులూ గ్రహింపవచ్చునని ప్రజలు నమ్ముచున్నారు. జీససు, బాబు, పాలు మొదలగు మహానాథులు మాంసమును శరీరమునుబట్టి ఇట్టిభేదములను జేయగూడదనియు వాటిని పాటించగూడదనియు నెన్నియోమాన్యులచెప్పియున్నారు. మానవులు ఆధ్యాత్మికాధికములను బట్టి రెండు విధములుగనో లేక స్వకీణ, ప్రాణీయ, సర్వమానవ, ఆధ్యాత్మికాధిలావలను బట్టి నాలుగు విధములుగ గాని విభజింపబడవచ్చునని వాగ్దేయిరి. అయినను ఎక్కో తప్పు క్రొత్తప్రభులందఱును, మానవుడు భరించు వస్త్రములు, భరించు ఆహారము, భరించు శరీరము మొదలగువిషయ జీవితముయొక్క ముఖ్యం గములని నమ్ముచుండలేదా? అని చెప్పి పిదప జనానీయు లతి స్వల్పకాలములో నెంత యభివృద్ధి మొదినదియు వారు చాల వివరముగ తెలిపిరి ...

భార్యసంబంధానికి గజెటు.

డిసెంబరు 17 మంగళవారము

పట్టిక వర్ణనాళ.

అసిస్టెంటు ఇంజనీరు ఎన్. కొరస్మామి ఆయ్యగారు రెండు నెలలు నెలవుపుచ్చుకొనినందున వారిస్థానే గోదావరి నాగరము గబుడివిజను అసిస్టెంటు ఇంజనీరు సీ. ఎల్. వేంకట సరస్వతి పంతులుగారు సభరను గబుడివి జను పనిని స్వంతము చూచుచుండవలయును.

గోదావరి నాగరము గబుడివిజను సబుఇంజనీరు ఎ.నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఈవరకు డివిజనుకు బదలాయించబడిరి.

బల్లారి డివిజనుకు బదలాయించబడిన రెండవగ్రేడు ఓ వర్సియరు ఎ.కృష్ణస్వామి ఆయ్యగారు కడప డివిజనుకు బదలాయించబడిరి.

కడపవిజనులో నున్న టెంపరరీ అప్పగ సర్జిస్టేటు ఎం. కే. ఈపిగారు బల్లారి డివిజనుకు బదలాయించబడిరి.

వైద్యకాళ.

టెంపరరీ అసిస్టెంటు సర్జను డాక్టరు పి. శంకరనాయు రుగారు హోస్పేటు పురపాలకసంఘమువారి వైద్యాలయ మునందు పనిచేయుటకు నియోజింపబడిరి.

చిత్తూరుజిల్లా వైద్యాధికారి సహాయు లగు డాక్టరు వి.వి. సరసింహముగారు తిరుపతిపుర పాలకసంఘమువారి వైద్యశాలయందు పనిచేయుటకు నియోజింపబడిరి.

తిరుపతి పురపాలకసంఘము వైద్యాలయాధికారులు డాక్టరు పి. పుణ్యకోటి మొదలియరుగారు చిత్తూరుజిల్లా వైద్యాధికారికి సహాయులుగా నియోజింపబడిరి.

స్థానికవార్తలు

త్రైవిదికవైష్ణవసమాజము:—సమాజ స్థాపకు లలో నొకరుగు నుద్వారీ యతిరాజయ్యగారి ఆకాలమరణము కలన సమాజమువారిచే నిర్వహింపబడుచున్న రాత్రిపాఠశాలలు నేను మూడుబడును.

జి. నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు జ్ఞాపక చిహ్నము:— ఇందునిమిత్తము నిశ్చయింపబడిన సంఘమువారు 20-వ తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రము 5-15 గంటలకు మహానసభా మందిరమున సభజేసి చిహ్నము నుంచుటకు తగినస్థలమును నిర్ణయింతురు.

మైలాపూరు సంగీతసభ:— ఈ సభాపక్ష మున 22 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు "వత్సలాకలాపము" అను విషయము గూర్చి మైలాపూరు బాలికాపాఠశాలలో శ్రీమతి సరస్వతీబాయిగారు మాకథ చెప్పెను.

ఉత్తరములు:—జనవరినుండి ఈ రీతిగ చార్జి చేయబడును. ఒకతులమునకు పావుగను, 2½ తులములకు మించుండగ నున్న ఉత్తరములకు అనాచీటిని అంటించవలయును. దానివైస ఎక్కువగన్న ప్రతి అదనపు 2½ తులములకు ఒక అనాను చీటి అంటించవలయును.

మంకపారంపర్యపుహక్కులబిల్లు:—గుడరాను ప్రభుత్వమునా రుపపాదించుచున్న మంకపారంపర్యపు హక్కుల బిల్లునుగూర్చి తగిన ఆలోచనలకుచేసి తీర్మానములను దొలతన మువారికి తెలియజేయుమిత్తము 21-వ తేదీ శనివారము ఉదయము 11 గంటలకు తెనాలి జిల్లా కార్పొరేషను హాలులో రావుబహదూరు సి. వి. నుబ్రహ్మణ్యకాశ్రిగారి యాజమాన్యమున గుంటూరు జిల్లా గ్రామోన్యాయ సభ జరుపబడును.

ప్రీడరు పరీక్షలు:—కడపవిజనులో మదరాసు ప్రొజెక్టువారు చేసిన మొదటి గ్రేడు ప్రీడరు పరీక్షలలో ఈ క్రిందివారు కృతార్థులై:—1 ఎన్. అరుణాచల ఆయ్యగారు 5 కె. విశ్వస్వామి 7 సీ. వి. విశంభరము 9 జి. ఈ. గోపాలాచారి 13 వి. కృష్ణన్ 20 పి. సరసింహాచారి 21 కె. ఎన్. పద్మనాభకాశ్రి 22 జి. శేషాద్రి 24 పి. శేషగిరిరావు 25 వి. సీతారామన్ 29 కె.జి. శ్రీనివాసు 42 కె. శ్రీరైలం 44 పి. నుండర రామానుజులు 47 డబ్లియు వి. వాసుకేశన్ 48 కె. వి. రామాచార్యులు 49 వి. వెంకటరావు 50 వి. వేంకట నుబ్బారావు 51 కె. వీరరాఘవాచార్యులు 52 వి. వెంకోటరావు.

స్టేగు:—నిన్నటి గోజున అయిదు వావులు గోడ్డు దగ్గర పేగువ్యాధి తగులకుండ నుండుటకు నిశ్చయించబడిన గుడారములలో క్రొత్త ఒక గదికిశ్రీశ్రీ స్టేగు సోకి చనిపోయినదని తెలియుచున్నది. ను.ల. ఈ స్థలమును కాళిచేసి వేరొకచోట క్రొత్తపలకల ఏర్పరచెనని తెలిసెడిది. ఈ చనిపోయిన స్త్రీ బాలరస్త్రియని వివరము చెప్పిరి. ఇంతవరకు స్టేగుచే మరణించిన వారిలో ఒక వాయుకుతులకు గూడ కలదట. తక్కిన వారందరును పత్తెన్నాడని తెలియుచున్నది. మంగళవారమునుండి మేరీరాజ్ఞి శ్రీకళ్యాణ గూడ స్టేగు జాడ్యముచే మూడుబడినది.

కార్పొరేషను ఆరోగ్యాధికారి కే. రామకృష్ణరావు గారు నేటిల్లు ప్రాయుచున్నారు:—వైద్యశాలయం నొక రికి స్టేగు వచ్చినది. వాగ్దేవార్ధి తుప్పయనందు క్రొత్తగ నొక రికి స్టేగుతగిలినది. మొత్తమున 23 గురికి 1981 12 గురు చనిపోయిరి. వాయుకుతులాలాపి 18 వ గృహమునం దుంచిన బోనునం నొక ఎజుక చనిపోయి పడియుండెను. 14 వ తేదీని ఆయుటియంనొకరికి స్టేగుతగిలినది. ఆయుటిని వారు భాళిచేసిరి. భాళి నుండిన యింటియందే ఆయుక వచ్చి పడెను. ఆయుక స్టేగుకులననే చనిపోయినది. ఆయుటియందు దాని మట్టుప్రక్క యిండ్లయందు క్రిమిని నాశనము చేసిరి. అక్కడప్రజలకు తీకాల వేయించుకొనున పావ్యంబితి. తుప్పయనందు టీకాల వేయించున్నారు. నేటియుదయము 200 మందికి టీకాలు చేసిరి.

దివ్యీయాంధ్ర ఆయుర్వేద మహాసభ:—సభ 18 వ తేదీని గూడ జరిగెను. ఆసభయమున 8 బంగారు బహు మతులు 10 వెండి బహుమతులును ఉత్తమాయుర్వేదవ్యాస ములను ప్రాసిన వారికియబడెను. ఆయుర్వేద బౌద్ధములను సంగ్రహించు నిమిత్తము డాక్టరు కోమలగారిని నిమిషం చుట కలన నేమియు లాభములేదని తీర్మానింప బడెను. దొరతనము వారిందునిమిత్త మేమియు సహాయము చేయలేకు సరేగదా ఆయుర్వేద వైద్యులకు వ్యాసుమొక వైద్యు లేయని యైన నొప్పుకొనలేదు. ఆధ్రూయుర్వేద స్థాయిసంఘ మొకటి ఏర్పరుపబడెను. ఆయుర్వేదయందలి కొకనిధి నేర్పరచుటకు నిశ్చయించి ప్రజలసహాయము కోరబడెను. వైద్య ప్రతిక నొకదాని స్థాపింపతీర్మానింపబడెను. విలేఖనలు నియ మింపబడిరి. వైదా నూన్యనారాయణమూర్తిగారు, విద్యా ను వేంకటకృష్ణమూచారిగారును సాయనకు య 25, 12 ల చొప్పున సాయము నిచ్చుట కంగీకరించిరి. వైదా నూన్యనారాయణ మూర్తిగారు డాక్టరు కొంపెల్ల నుబ్బారావుగారు తుమగోగమునుగూర్చి మంతివ్యాసమును వాగ్దేయించుటకు బంగారుపతకము నిచ్చెనని సభలో చెప్పిరి ఈకోగముచేత బాధపడుచున్న వాని కొవధములొచ్చుట కనే బలు పోటీచేసిరి. వారిలో ననేకులకు బహుమతు లియబడె ను. గురువారమునాటికడమును వైదావేంకటచలపతి ఆయుర్వేద బౌద్ధములయను, విద్యాలయమును తెన వ బడి. వి. పండా నూన్యనారాయణ గారి భవనమున నవి రాజవైద్యా చెంచుగారుకాశ్రిగారిచే తెనవబడింది. రావుబహదూరువేంకట చలపతిగారు పదివేలరూపాయల విరాళము నొసగిరి. వారిట్టి కార్యములచే ప్రభూతి కలిగింది. వారి సోదరులగు చెల మయ్యగారు య 2000 ల నొసగిరి ముద్రసిద్ధ ఆయుర్వేద భూషణులగు కె. ఎన్. కాశ్రి, వాసుకేశకాశ్రి, మార్గ సరసింహకాశ్రి, నారాయణకాశ్రి, బల్లా జగన్నాథం. డాక్టరు గోపాలకృష్ణ, ఓ. వి. రమణ రావు గారు ఆచితముగ నందు పరిచేయుట కంగీకరించిరి. ఈసమయగూడ ప్రదర్శనము జరుగుచున్నది సభ యొప్పటికలేనే జనప్రద ముగ జరిగింది. స్థాయిసంఘమువారు, కార్యదర్శియు వైద కంకమువారి విశేష సహాయములకు తమ కృతజ్ఞతను తెలిపిరి క్రిందటిసంవత్సరపు వ్యాసుబహుమతులు ఆయుర్వేదభూషణు లగు కాశ్రిగారికిని మరి ఇద్దరుకును బంగారుపతకము లియ బడెను. రాజోవుసంవత్సరము సభ విజయనగరమున కావ్య నింపబడెను.

రంగూనులో నున్న బ్రిటిషు సేనలకు క్రిస్మసు నెలవుల లలో చింతపగుటకు రంగూను మహమ్మదీయులు నల్లగు 8000 రూపులుల నొసగిరి. వైద్యాలయమున నున్న సేనలకుగూడ చింత ఒకంగబడును.

కుంకుమపువ్వు:—చూయొక్క నూర్మూలముగ్గల కుంకుమపువ్వు వెల తగ్గించబడినది. కావలసినవారు వెంటనే తమ ఆర్డరులను రిజిస్టరు చేయించుకొని నూతన సంవత్సర క్యాలండరు నొకదానిని పొందు టుచితము. (1897) ఎన్. నారాయణ అంకు 21 హన్యవేవీ, పోర్టు-బొంబయి

చెన్నపురి పబ్లిసిటీబోర్డు.

నాకాయ్యబొమ్మలు మాంటురోడ్డునందలి క్రొత్త మదరాసు బ్యాంకు భవనముందు 1918-వ సంవత్సరము డిసెంబరునెల 20-వ తేదీ మొదలు 28-వ తేదీ వరకు ప్రదర్శింపబడును. ప్రదర్శనము ఈనెల 20-వ తేదీ శుక్రవారమునాడు 4-30 గంటలకు శ్రీ గవర్నరుగారిచే తెరవబడును.

ఇతరదినములందు మధ్యాహ్నము 11 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు తెరచియుంచబడును.

ప్రవేశపు రేట్లు వివరము.
20-వ తేదీని రు 1-0-0
21, 22, 23-వ తేదీలందు 0-8-0
24 మొదలు 28-వ తేదీవరకు 0-4-0
శిష్యాలులకును పిల్లలకును సగము ధరలు.
28-వ తేదీనాడు ప్రదర్శనము ప్రత్యేకముగ స్త్రీలకొరకు మాత్రమే తెరచియుంచబడును.

Towards Peace.

(3)
(Reuter's Agency)

France

President Wilson in Paris Reception at the American Embassy.

LONDON, December 18.
PARIS.—Havas Agency states: Marshal Foch called President Wilson yesterday afternoon. President Wilson expressed the hope that Marshal Foch would be able to visit the United States. The President afterwards attended a reception at the American Embassy at which there were 400 distinguished guests.

Peace Conference.

LONDON, December 18.
PARIS.—Havas Agency states that a semi-official note issued in Paris yesterday states that the Peace Conference will undoubtedly begin during the first part of January.

German Demobilisation.

Allies Attitude.

LONDON, December 18.
PARIS.—Havas Agency states:—Replying to an interpellation, in the Chamber of Deputies yesterday as to the absence of any stipulation in the Armistice terms regarding the demobilisation of the German army the Under Secretary of State for War answered that the guarantees provided were considered adequate by the High Command. The question was purely a military one affecting all the Allies. An adjournment motion was then carried by 310 votes to 175.

A Souvenir of the War.

LONDON, December 18.
PARIS.—Havas Agency states:—M. Clemenceau has issued a decree providing that every officer and soldier in a combatant unit of the French Army shall be given a helmet as a souvenir of his services with his name and rank inscribed.

Great Britain

British Troops to Russia. Why they were Sent?

LONDON, December 18.
The Press Bureau announces that Lord Milner replying to a correspondent states that Allied forces, of which the British formed only a small proportion, were sent to Russia because the Bolsheviks were assisting our enemies in every possible way. The Bolsheviks' action had released hundreds of thousands of Germans for the west front and had caused Rumania to fall into German hands. They had handed over the Black Sea Fleet to the Germans and treacherously attacked the Czechoslovaks, who were endeavouring to leave Russia to fight for their own country's freedom. Further it was necessary to protect the vast quantity of the Allies' military stores at Archangel and Vladivostok. The intervention proved successful. The Czechoslovaks were saved. The resources of Siberia and Southern Russia were denied to the enemy. The northern ports of European Russia were prevented from becoming German submarine bases from which our North Sea barrage could be turned. These important achievements had contributed materially to Germany's defeat. In the course of the Allied intervention thousands of Russians had fought on the side of the Allies. It would be an abominable betrayal to leave them to the tender mercies of their and our enemies because our own immediate purposes had been served. The Government did not desire to leave British troops in Russia a day longer than was necessary to discharge their moral obligations, which he also believed to be the guiding principle of the Allies. He personally thought the time was not necessarily distant when withdrawal would be possible without disastrous consequences. If the Allies scrambled out of Russia immediately, barbarism, which presently reigned only in a part of the country, would almost certainly spread to the whole of it. The ultimate consequences of such a disaster could not be foreseen, but it would assuredly involve a far greater strain on the British Empire's resources than their present commitments.

Humoured Resignation of Lord Milner.

LAHORE, December 18.
LONDON, December 16th.—The "Daily Chronicle" denies that Lord Milner is about to resign. Nevertheless, it recalls his interest in and advanced views on social problems and hints that he may be leaving the War Office for a position where these would have scope. ("C. & M. Gazette")

A Third Aerial Visitor to India.

From London to Karachi.

LONDON, December 18.
The Press Bureau announces the Handley Page aeroplane which General Mac Ewen is flying from London to India has reached Faa, being somewhat delayed by bad weather.

Emigrant Traffic Suspended.

No Early Renewal.

LONDON, December 18.
The Press Bureau announces in view of the general shipping situation and repatriation of various expeditionary forces and dependents there will be little or no shipping available for emigrant traffic before next autumn at the earliest.

Italy

Italian Army not to be Demobilised.

LONDON, December 18.
PARIS.—Havas Agency states that a message from Rome states that Signor Orlando has declared that the conditions do not yet warrant the demobilisation of the Italian Army.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

Calcutta

Bengal Legislative Council.

CALCUTTA, December 19.
A meeting of the Bengal Legislative Council was held this morning at Government House, His Excellency the Governor presiding. The meeting lasted only for an hour and a half as there was not much business to be done. The Bengal Juvenile Smoking Bill was passed. Two resolutions of purely local interest were then moved but one was withdrawn and another lost.

In reply to a question by the Hon'ble Brojendra Kishan Roy Chaudhuri, the Hon'ble Mr. O'Malley said that the amount spent on industrial and vocational education during 1917 was over nineteen and a half lakhs, which represented 7.8 per cent of the total expenditure on education. In reply to a question on the rise in prices, Mr. McAlphie said:—The attention of the Government has been drawn to the high prices of rice and pulses in the various districts of the presidency. As there seems to be a general misapprehension regarding the state of such prices or at all events of the rice, the Government takes this opportunity of laying on the library table certain comparative statements regarding retail and wholesale prices (so far as available at the time of the preparation of this reply) which will show clearly what that state is. In the case of pulses, it will be seen from them that generally speaking retail prices rose in the years 1914 and 1915 fell in 1916 and 1917 and have risen again above the level of that prices in 1914 and 1915. In the case of pulses there has undoubtedly been a considerable rise in retail prices. The price of rice, the staple food crop, has not behaved in the same manner. If anything, wholesale prices in the first fortnight of November are less than those which prevailed during the same period in the five years preceding 1917. Retail prices differ little from those prevailing at the same time in the year 1914, 1915 and 1916. They fell in 1917 and in the first half of this year considerably on account of an abundant harvest last season. In July or August they began to rise again to the present level, which, though they may be called high cannot, in these circumstances, be termed unusual.

The returns of the retail prices of rice for the week ending the 5th December show a slight increase on those in the return for the first week of November, but in some districts the price has remained steady or has fallen slightly. The following measures have been taken (1) An arrangement has been come to by which the import of Rangoon rice, both of old and new crops, has been resumed under licenses to be granted by the Director of Civil Supplies of this province. Dealing by importers in the new rice will only be allowed on condition that certain maximum selling prices are not exceeded. The export of rice by rail from Bengal is prohibited except under orders of the Foodstuffs Commissioner. There are some relatively unimportant exceptions, such as the coalfields adjoining the province. In order to enable the Foodstuffs Commissioners to decide how much rice can safely be exported from Bengal, the Government of Bengal have recently caused special enquiries as to the existing stock to be made throughout the province. Pulses can be imported but in the case of imports from the Punjab the United Provinces or the Central Provinces certificates from the Director of Civil Supplies of this province are required. The question of placing restrictions on the export of pulses is under consideration but has not yet been decided.

Entertainment to Lady Chelmsford.

A Purdah Ladies Party.

CALCUTTA, December 19.
A purdah party of ladies of Bengal was held this evening at the residence of Lady Mookerjee for the purpose of entertaining Her Excellency Lady Chelmsford. The party was arranged under the auspices of the Mahila Samiti and attended by over 400 ladies including all the most prominent and leading ladies of Calcutta. Among those present were the Maharani of Cooch Behar, Maharani of Natore, Maharani of Krishnagar, Maharani of Burdwan, Rani of Santosh, Dowager Maharani of Cooch Behar and Mayurbhanj, Princess Sakuntala, the Maharani of Baroda, Lady Sanderson, Lady Stewart, Lady Sinha, Lady Wheeler, Lady Bose, Lady Woodroffe, Mrs. Duval, Mrs. Mahan, Mrs. P. N. Tagore, Mrs. P. K. Roy and Kumari Ranies of Hill Tipperah. In reply to the address of welcome Her Excellency in the course of her speech said:—Women have come forward as never before feeling that their work was the only tribute they could pay the splendid heroic soldiers who have fought and laboured and died, in the great cause of liberty and justice. One of the most striking features of this war work has been the remarkable manner in which Indian women have availed themselves of the opportunity given them to share in the common burden. Following the lead of their great ladies, Indian women of every rank and position have been zealous to do what they could and to offer what they had towards the common cause. The real and friendly association of English and Indian women in these works of love will, I believe, be found to have laid the foundation of many lasting friendships by leading to a greater understanding and appreciation of each others point of view which will be immense value for the future success of the vast amount of work waiting to be done by women in this great country.

Delhi

Increase in Postal Letter Rates.

DELHI, December 19.
Increase in Indian postage rates for letters of heavier weight is notified thereby bringing them into harmony with the recently revised Indian parcel rates. New rates effected letters exceeding one tola in weight for which the postage from the first January next will be in cases exceeding one tola but not exceeding two and half tolas, one anna and thereafter for every additional two and half tolas, one anna.

Speaking at the Conference of Sanitary and Bacteriological experts at Delhi to-day Surgeon General Edwards dwelt upon the necessity for expanding public health and research work and suggested that there should be a department for each co-ordinate with one another by a public health board. He also emphasized the objection to divorcing preventive from research.

Bombay

An All-India Engineering Society.

BOMBAY, December 19.
On Thursday a meeting was held at the Institute of Mechanical Engineers, Major G. H. Willis, R. E., presiding, at which it was resolved that a combined engineering institute or society should be formed for the whole of India of provincial societies under one controlling governing council. The following objects were laid down: (1) To promote science and practice of engineering in all its branches and to give an impulse to inventions likely to be useful to members and the community at large (2) To enable engineers to meet and correspond and facilitate exchange of ideas, etc. Major Willis and Professor Dawson were elected to represent the members in Bombay at the forthcoming meetings in Calcutta.

Burma

Aerial Mail Between Rangoon and Calcutta.

Some Investigations.

Rangoon, December 19.
Mr. Talbot, Postmaster General, Bengal and Mr. Forde of the Hendley Page aeroplane Company have arrived in Rangoon, from Akayb where they were investigating sites for an aerodrome for an aerial mail between Calcutta and Rangoon. They are to spend ten days here on a similar quest, their requirements being a space of land not less than 600 yards square within a reasonable distance of Rangoon and beyond the possibility of being flooded in the rainy season.

Rs. 3,000 has been contributed by four Mahomedan gentlemen of Rangoon for a Christmas day dinner for the British troops in Rangoon including those in Hospital.

A Steamer on Fire.

RANGOON, December 19.
The Henderson steamer "Tenasseram" still continues on fire. It has 600 tons of oil fuel on board for her own use and also a quantity of ammunition. Should the latter explode, the ship will probably sink and there is great danger to the shipping on the river from the risk of burning oil in the event of an explosion. Water is being pumped on the steamer with object of preventing the flames from reaching the ammunition. Two men were injured by the flames and removed to Hospital. A leaky tank is suggested as a possible cause of the fire while there are also suggestions of foul play. The intending passengers are awkwardly placed as no Henderson or Bibby liner is excepted here for a month at least and Bombay sailings are believed to be booked up for Indian travellers so that they are quite uncertain as to their chance of leaving. Cables have been sent home for information but no replies have been received yet.

A Liner Destroyed by Fire.

Rangoon, December 19.
The Henderson Liner "Tenasseram", which arrived in the port a few days ago, was destroyed by fire this morning while lying under the Rangoon river opposite the B.O.C. pipe line. She was to have left on Monday with a large number of passengers for England, chiefly ladies. No cause for the fire is assigned and an early rumour was that the vessel was sinking, the seacock having been opened a couple of days ago. The Captain prosecuted two of the crew for insubordination and assault.

Another Steamer Burning.

The Chinese steamer "Chi-yuen" which caught fire on Monday night is still burning and must become a total loss. The explosion of the signalling torpedoes caused a remarkable sight, bright red flames moving in all directions. All the crew with the exception of the Captain, Chief Officer and Chief Engineer have left for Shanghai.

United Provinces

The Delhi Congress.

Delegates from the U. P.

ALLAHABAD, December 19.
It is stated that a number of agricultural tenants will attend the Delhi Congress as delegates from the United Provinces where an association has been formed to watch the interests of the peasantry. It is understood that it is proposed that the Congress should adopt an address to His Majesty the King Emperor offering him India's loyal greetings and congratulations on the glorious termination of the war and beseeching his gracious support for the realization of the message of hope which he left with us when leaving India. It is also proposed to adopt an address to the Houses of Parliament setting forth Indian grievances and demands. It is proposed these addresses should be presented by a deputation appointed by the Congress, and also that a Congress of 50 to 100 Indians should be held in London. It may meet to press India's claims upon the attention of the British public.

అనంతపురము జిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీ.

(ఒక విశేషము.)

వైస్రాయమువారు మొన్న ఆదివారము 15 తారీఖున జరిపిన సభలో చర్చించిన విషయములలో ముఖ్యమైనది తమ మండలమును ఏ రాష్ట్రముకంటే అనుబంధముగా చేర్చవలయునన్న విషయము. బొంబాయి రాష్ట్రములోని డక్కన్ రైతుల సంఘమువారు మాంటేగ్యు మంత్రిగారికి సమర్పించుకొన్న వివేదికములో బహుళ అనంతపురమండలములు కన్నడభూమి వ్యవస్థలగుటచే తమకన్నడరాష్ట్రములో చేర్చింపవలయునని ఒక ప్రక్కవారు ముందగా ఉత్తరసర్కారులలోని యాంధ్రులు తమయాంధ్రరాష్ట్రములోనికి వీనిని లాగుకొన మరయొక ప్రక్క యెత్తించుచుండగా తమగతి ప్రశంసస్వర్గ మైనదని గుర్తింపవలెనని సమయము రద్దినపుడెల్ల చెప్పకొనుచు చుట సర్వజనవిదితమై యున్నది. కృష్ణాతీరకాథవలె గారు సైతము "అనంతపురము బహుళజిల్లాలు లేకును ద్వితీయా యత్రును మండలములగుటచే ఆంధ్రరాష్ట్రము కమిటీకి చేర కున్నను కొంతమంది కాని కేరళము తెలుగు గ్రామములచే కూర్చుండిన చిత్తూరు జిల్లా చేరవలెననియును గలిగిన లోపము ఇప్పుడు తీర" దని ఆగ్లోబరు 26 తేదీ ప్రకటించు ప్రాయము చూడ తద్విషయము సమగ్రముగ పరిశోధింపబడియుండ లే దనియు పోయినవనాథా రెక్కలలోని ఈ క్రింది విషయ ములు గమనింపవలె ననియు మాట్టి శంకరరావుగారు చెప్పిరి.

మండల మొత్తము	తెలుగు కన్నడం	హిందూ మరాఠీ	జనసంఖ్య	సాక్షి
అనంతపురం	9,68,222	7,82,882	91,804	59,628
బహుళ	9,69,436	8,20,693	5,34,479	79,518
చిత్తూరు	12,38,742	8,90,096	2,68,211	52,418

వై రెక్కలను విమర్శించిచూచిన, బహుళ మండలము నిస్సంశయముగ ద్వితీయానుక్రమై యున్నది. చిత్తూరు మం డలము కంటె అనంతపురమండలము ద్వితీయానుక్రమ కాద దనియు, అనంతపురమండలములో కన్నడ మతయోగించుచు సంఖ్య (91,804) లో 61,271 కురచువారిని చేర్చి యుండుట యోచింపదగిన యంత మనియు, కన్నడమే మాతృభాషగా నుపయోగించు మధ్య జంగమ లింగాతుల మున్నగు సంఖ్య ములవారి సంఖ్య 18,335 పోవు తేలిచుచుచు చాల స్వల్పమ నైయు, మదకశిరా తాలూకాలో పశ్చిమ భాగమునందు చుట్టును మైసూరు రాజ్యముచే నావరింపబడి యుండు కొన్ని గ్రామములకేప్ప అనంతపురమండలమంతయు కేరళము తెలు గు గ్రామములచే కూర్చుబడియున్నదనియు అట్టి అనంతపుర మండలము అంధ్రకమిటీకి అనుబంధముగ జేర్చబడుట అత్యంత కష్టమనియు మాట్టి శంకరరావుగారు ఉపసాదించిరి కలకత్తా కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి తెలుగు జిల్లా లన్నియు ఆంధ్రరాష్ట్రముకమిటీకి చేరవలసినదని విధానము గనుక నిర ధ్యంతరముగ అనంతపురము జిల్లాను ఆంధ్రరాష్ట్రముకమిటీకి చే ర్చవలసినదని రావు సాహెబు పులవలి ఆదిమూర్తి రావుగారు బలపరచిరి. గుంకల్లు యూనియన్ మొదలగు జిల్లా ఫాక్టరీ మ్యానేజరుల అగు ముచ్చరామయ్యగారు కూడ బలపఱచిరి. ఏకద్యమయమన విరుద్ధాభిప్రాయము గల గుత్తిగర్లమువారు రాసంధున తీర్మానము ఒకకంఠ్యముగా ఆమోదింపబడినది.

ద్వితీయ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యసమేళనము.

తృతీయ జనచర్య.

(ఒక విశేషమునుబట్టి)

కాకినాడ, డిశంబరు 17:— సమావేశమైన వైద్యులు అతి మూలకావ్యాధి కుష్ఠరోగము కృత్రిమగర్భధారణము మొదలైనవాని చికిత్సలను గూర్చిన తమ యనుభవజ్ఞానమును కృత్రిక రించిరి. అనంతరము మకరస్వజముచేయు పద్ధతిగిరించి యా లోచింపబడినది. ఆందు బంగారము నుపయోగించుట కూడ మూత్రము కారణముకాదనియు మందుపనిచేయుట కవశ్యమని యు తీర్మానింపబడినది.

వైదా వేంకటచలపతిగారు 10,000 రూప్యములను వైదా చలమయ్యగారు 2,000 రూప్యములను మూలభనముగా నొసంగడమని వాగ్దానము గావించిరి. వైదా వేంకటచలపతి గారి పేరుమీదుగా స్థాపింపబడిన ఆయుర్వేదపాఠశాలకును వైద్యాలయమునకును కాకినాడపొరులు 25 మందికి విద్యార్థి వేతనములను ఉచితభోజనవసతులను ఏర్పాటుచేసిరి.

సాయంకాలము సభ పునస్సమావేశమైనపుడు డాక్టరు అనధానిగారు ఆయుర్వేదము సుస్థాపితకాత్రు మని యుపన్యసింపిరి. విదేశావధములను ఆయుర్వేదములో చేర్చుకొనవలసి యిచ్చినది డా॥ ఏ. లక్ష్మీవతి, బి. ఏ. గారు ప్రసంగించిరి. ఈ విషయమే వాదప్రతివాదములు జరగెను. విజయనగర వాస్తవ్యులు మండలిక వేంకటేశ్వరరావుగారు ప్రతిపక్షముగా వాదించిరి.

ప్రజాభిప్రాయములు

I గ్రామోద్యోగములు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసుపాదకునకు:

అయ్యా, ఆనాడుండియు మనకుటుంబములలో నున్న యుద్యోగపు హక్కులకు, తీసివేయుటకును, మరి యీ యుద్యోగముల జీవితము దీప్తావహితులైన వాళ్ళకు సహితము కళపరుచుటకును, ప్రభుత్వమువారు మాన్యుచే మదలవిన చిత్తు చట్టములు గెజట్టులోను, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ప్రయోగపరిచ సంకతియు ఇందువై ఆక్షేపణలు చెప్పకొనుటకు ఇచ్చినగడువు కాలము 31-వ జనవరి మాత్రమే. అయితే, నాసోదరగారి మోద్యోగులలో కొందరికయినను తెలిసియే యుండును. ఈ మాన్యుల చెప్ప రాజధానికంతకును సర్దిమరుగదా. అట్టిస్థితి లో ఇందువలన లాభస్థములకు పొందగల్గిన మన యాంధ్ర దేశములోని గ్రామోద్యోగులు చెప్పుచు ఇంకను మానము వహించుట మాడగా చాల చిత్రముగానున్నది. రాగల జనవరి నెలఖరసకకు వ్యర్థమిచ్చుచు తలచినను జనవరినెల శిస్తు వసూలుకు పరిపక్వమై యుండుట వలన ఈ నెలయంతయు, మార్చి నెలఖర వరకునీ గ్రామోద్యోగులు శిస్తు వసూలుపని లోనే యుండవలసి యుండెను గనుకను జనవరినెలలో ఎట్లు విశ్రాంతి యుండును? ఉండదుగదా ఇక ఈ దేశంబున నెల లో ఇచ్చుచేత చాలాజూలు గడచింది ఇకనున్న కాలమా చాల స్వల్పము. ఈ కొద్ది రోజులలో నో కొక్క కృతాల్పకాలా రయినను ప్రత్యేక పు సభలు చేయుటకు వ్యర్థమిచ్చుచున్నట్లు. ఇప్పుడు చేయుదలచిన మాన్యులలో నెన్నక కృతార్థత ఆలోచింపవలసినది కొన్ని యున్నవి. మన యుపేక్షము అలాగిత్తయు మున్నందు ప్రబలవత్తముగా పరిణమించును. కనుక ఈ గడువుకాలమును జనవరినెలఖరసకకు జాన్ నెలఖరసకకు మొత్త చేయ వలసిన ప్రభుత్వమువారిని ముందుగా ప్రార్థింపవలెను. అట్లు జాన్ మాసాంతమువరకు వ్యర్థమిచ్చుండిన ఈ రోజుల జమా బంది పనులని ముందుగాని యితర పనులని ముందుగాని ఆయా తాలూకాల గ్రామోద్యోగులు ఒకచోట చేరుట సుధనించు ను. ఏవీగో, మే నెలలలో అందకున సభలుచేసి తమకుభి ప్రాప్తియగుటకు తెలుపగలరు. కనుక ప్రస్తుతము ఇట్లు కాల వ్యవధిని అడిగినచో గవర్న మెంటువారు సమ్మతించకపోవు. ఈ మాన్యులవిషయమును తెలిసికొనిన ప్రతిగ్రామోద్యోగియు ఆక్షేపణలు చెప్పకొనుటకు జాన్ మాసాంతమువరకు వ్యర్థమిచ్చింపవలసిన అట్టి లుచువానిని నీలయింతవరకుయిన ఆయా ఫిర్యాలులలోనున్న తక్కిన గ్రామోద్యోగుల సంకతములు చేయించి వెంటనే ప్రభుత్వమువారికి పంపగోచుచున్నాను. ఈ నెల 21-వ తేదీన తెనాలిలో జరుగబోవు గుంటూరుమండల గ్రామోద్యోగుల సభ వారిని ఈవిషయము ఆలోచింప గోచ చున్నాను.

చేరాల-నాగేశ్వరరావు,
బాపట్లతాలూకా, వాదగ్రామముననుబు.

II

“కృష్ణాజిల్లా రైతుల ఇక్కట్లు.”

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసుపాదకునకు:

అయ్యా, ముద్రాను ప్రభుత్వమువారు పోస్టనెట్టు జాబ్బి గెజటునందు ప్రచురపరిచ 7-11-1918 తేదీ 99 నెంబరు అద్దరు చూడ రయితుల కొకవిధమున నిరుత్సాహము, దిగులు, నిరాశ జరించి కన్న కన్నులొంది విషులులకు జేయుచున్నది. ఒక్కొక్కరయితు 75 బస్తాల ధాన్యముకంటె నెన్నక నిజమయిచుకొనగూడదు. ధాన్యపుధర రూ 50 లు పరిమితు కలిగియుండవలెను. జిల్లా వాటి యెరువులును జనవసూషము. ధాన్యమును స్వాధీనపరచుకొనుటకు జిల్లా ముఖ్యకారికి నిరంకు శస్తాంతర్యము కలదు. అయితే ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము ప్రజాసౌకర్యమున కది యెప్పుడుబడియున్నది లోకజీవ నాధానడకు రయితుయొక్క సౌకర్యమును గమనించుట తదని రయితులు దుఃఖించుచున్నార. ఒక్క ప్రజాసౌ కర్యమే. గాక ప్రజాజీవనమును సృజించెడి రయితుయొక్క బలము నభివృద్ధిపరచుట గూడప్రభుత్వమువారి విధానము, ధర్మమునకుమట ముఖకూడదు.

ప్రజాజీవనమున కార్ధరభూతులును, ప్రభుత్వము యొక్క యార్ధికాభివృద్ధులకు మూలపురుషులును, ఒరులచే తులకొంది కష్టములనందకుడ కావ్యముగ తమచేతిక్రింద దొర తనమువాయుచున్నది బాగుపరచుటకు రైతుగా నాలోచించు

చున్న యయాతులమగు రైతాంగముయొక్క యభివృద్ధి ముఖకూడదను నాశమును మరొకసారి ప్రభుత్వమువారికి జ్ఞాపకపరచుచున్నాము. అట్టి ఉత్తమపురుషులసహాయము కొనుటచే అకాలి వీడి రాజ్యాంగమునకు శ్రేయస్కరమగు నని ప్రభుత్వమువారికి విన్నవించుచున్నాము.

(8 ఎకరములకు వ్యవసాయపు కర్షు) సంవత్సరమునకు.

- (1) మెట్టనాగలి, దంపనాగలి, సార, పలుగుమొదలగు పరికరములకైన కరీకు రు 10 లు 5 సంవత్సరములకు వ్యవసాయముగాన సాయము:— రు 2-0-0, (2) దున్నుటకును బండిని పనికిరచ్చు ఎత్తనక 6 సంవత్సరముల యావరేదీని రు 250 లు కరీకు చొప్పు వడ్డీ సహ రు 800 లలో 1/8 వ వంతు 50-0-0, (3) బండి, మర్కట వగైరాలు:— బండికరీకు రు 70 లు, మర్కటలు వగైరాలు 10 లు వడ్డీ 8 సంవత్సరములకు రు 80 లు చొప్పు సాయము మొత్తం 1/8 వ వంతు 12-8-0 (4) దున్నుటకు పాశేరు, అన్నిభావములు కలసిన జీతము సాయము 100-0-0, (5) చిన్న పాశేరుకు 37-8-0, (6) పాటి మట్టియె 1-కి 100 బండ్లు చొప్పు కరీకు రు 40 లు 8 యెకర ములకైన రు 820 లు వడ్డీ రు 100 లు కలిపిన మొత్తములో 5 వ వంతు సంవత్సరమునకు 84-0-0, (8) పశువులకు దాదా 8 మాసములకు నెలకు 15 కుంచముల చొప్పు 12 తూములకు 48-0-0, (8) విత్తనములు 24 కుంచములకు 8-0-0, (9) నాటుటకు యె 1 కి రు 2-8-0 లు చొప్పు 20-0-0, (10) చెక్కుటకు యె 1 కి రు 1-8-0 చొప్పు 12-0-0, (11) కలుపు యె 1 కి రు 2-0-0 చొప్పు 16 0-0. (12) గుర్రోక, కట్టేరు యె 1 కి రు 8-0-0 లు చొప్పు 82-0-0, (13) నూనెకు 4-0-0, (14) శిస్తు తీరున 64-0-0, (15) వడ్డీ 1/8 5-0-0, (16) నీటిమేక 4-0-0, 8 యెకరముల కను వ్యవసాయపు కర్షు మొత్తము రు 499-0-0

ఎ 1 కి 1 1/2 పుట్ల చొప్పు 8 యెకరములకు వంతు ధాన్యం 10 పుట్లకు వచ్చుకరీకు రు 500-0-0

ఇందులో రైతుకుటుంబ కర్షు మాపలేకు. శంకర వేంకటేశ్వరరావు. ముస్తాబాద కార్యదర్శి గవ్వనరం తాలూకా రైతులసంఘము.

వేదుల కృష్ణశాస్త్రిగారి నిర్వాణము

- సీ. నీ సోభ్యములంజూడ నానించు మాతాపితలైన దురదృష్ట కలనచేత, ననకుంబు నీచునంబుర జరించెను సతీమణిదేవ భాగ్యంపు చుహిరుచేత, నూనుచేతల వారముల నేర్చు నీ శిష్యుగణముల మందభాగ్యముచేత, నీమైతిచే గుణ ధామలై వెలయు మిత్రుల పూర్వసకర్మలనుచేత,
- గీ. ముప్పకేంద్రయన నిడకనున్న యశుట, పుడమివై నెల్ల సోభ్యముల్ విడిచి స్వర్గ, పుకమునందు వసింపంగ నరిగి నాదె, కృష్ణకవిరాజచంద్ర సత్కీర్తిసాంద్ర.
- సీ. అష్టావధానకతారధానము లెన్న మించి సత్సభలనుబొంది నావు, వనవనకల్పనోన్నతిల బల్లికల వ్యాసరాజంబు లెన్ని యో వ్రాసినావు, ఆనయంబు నీవారకునఁ గూర్చిజేవోడు వాదోడగుదు నెంతో కలవినావు, కవిరాజునినీ కాంతుండవై నుధీనర్యులచే మెప్పు వడసినావు,
- గీ. చెలఁగి సద్బ్రాహ్మణులకు రచించినావు, మరల రచియింపకుంటి వీ తరుణకుండె, మృత్యుచేత నిక బల్లి (మృగవయ్యు!) కృష్ణకవిరాజచంద్ర సత్కీర్తిసాంద్ర.
- సీ. సర్వంబునీవేకా జరియించునీకుల నెడబాసి యెటు దివి కేగితయ్య, నిను నెందు వీడకుండిన మూనియడి నెడబాసి యెటుదివి కేగితయ్య, ప్రాణిపంబులు గా భావించు నీవార నెడబాసి యెటుదివి కేగితయ్య, నేరకాదకుల నీశిష్యుప్రతి ఘ్యుల నెడబాసి యెటు దివి కేగితయ్య,
- గీ. కన్న బిడ్డల వైగుడఁ గరుణమాలి, యెట్లులింతలో దివమున కేగితయ్య, మూల తేనికొఱచె యెట్లు దివమునయ్య, కృష్ణ కవిరాజచంద్ర సత్కీర్తిసాంద్ర.
- గీ. పసదనము లిచ్చి మఱియు భూవసతు లిచ్చి ప్రథిత శ్రీశీతకాపుర ప్రభువరుండు ప్రీతి నిను నేరెగాని సర్వేకు డింతఁ యాయువిడఁజాలఁడయె కృష్ణరాము నీకు.
- చ. పలుకులఁజే నెలుట్టిపడఁ బలుకులు నెప్పుడు నిండుపండు నె న్నెలల హానించుచో సరమడియక నెంతో వెలుంగుచుండునీ కలకలలాడు నె మొగము కాటికి బాలయిపోయెనే కటా! తలవిధి మంతయైన నిలదప్పనె యెంతటివారి కేనియున్.
- గీ. మహితగుణ! పునరావృత్తిరహిత మైన యట్టి బ్రహ్మతత్వంబుతో వైకృతమొంది నిర్వికారమైనట్టి నీ నిర్మలాత్మ శిష్యుకాలంబుననె కాంతిఁ జెందుకగాక!

దాసరి - లక్ష్మణస్వామి.

బర్మా రాజ్యాంగసంస్కరణములు.

సర్ రెజివల్లు క్రాడక్ గారి విధానము.

(గతసంచిక శేషము)

అత్యంత గొప్ప అంతరంగిక ఎత్తుల బోర్డుల నుండి జరుగును. స్థానిక ప్రభుత్వమునా రాష్ట్రమున పట్టణ బోర్డు అధ్యక్షులు తన బోర్డు కార్యక్రమమును ప్రోత్సహిస్తే మేము కచ్చితమైన విధానమును బాధ్యతను కాపాడుటకు సహాయము చేస్తాము. బోర్డు కార్యములను పరిష్కారము చేయుటకు నియమించబడినవాడుగ అధ్యక్షుడు తలపెట్టును. ప్రత్యేక కార్యనిర్వహణమును చేయువాడైన నుండును. కాననభవము, ఎన్నిక సంఘమువారికిని ఉత్తరవాదిగ నుండవలయును. ఏ బోర్డులో నైన గాని, సభలో గాని తమ కీ అధ్యక్షునియందు సమర్థములేదని తీర్మానము చేయబడిన తప్పి నెంటు గవర్నరుకు గూడ తప్పి క్రికము లేదని తోచిన యెడల అధ్యక్షుని తన యధికారమును పరిత్యజింపవలయు నని అనుగ్రహించును. సామాన్యముగ ఒక బోర్డు అధ్యక్షుని తొలగించుటకు అధికారులు ప్రయత్నించుట తటస్థము. ఈ అధ్యక్షుడు తొలగించినా కాననభవ అసభి కార్యసభ్యులు మరల అధ్యక్షుడుగ వచ్చును. అయ్యది అధికారులకు చెందినదని కాన అధికారులు అధ్యక్షుని తొలగించుటకు ప్రయత్నింపరు. బోర్డుల కార్యదర్శులకు భిన్నాభిప్రాయములు కల్గిన వారు తప్పి నెంటు గవర్నరు అభిప్రాయమును పడవలెదగును. తప్పి నెంటు గవర్నరు అభిప్రాయము ననుసరించి వ్యవహారములు పూరింపవలెను. ఇండియా దొరతనమువారి కార్యదర్శులకు భిన్నాభిప్రాయములు వాదించువారుగూడ రాజప్రతినిధిగారి ఉత్తరువు ననుసరించి ప్రవర్తించెదరు. ఏవిషయమునందైన తప్పి నెంటు గవర్నరు బోర్డువారితో భిన్నాభిప్రాయములు కల్గినప్పుడు అట్టి భిన్నాభిప్రాయములను కారణములకు తెలుపుచు బోర్డు అభిప్రాయమును గూడ ప్రార్థిక తన భిన్నాభిప్రాయనివేదికమున అంశములమును. ముగ్గురు అధ్యక్షులు బర్మకులుగ నుండవలయును. అభివృద్ధి సంఘాధ్యక్షుడు (డెవలపు మెంటు బోర్డు అధ్యక్షుడు) శ్వేతములుగ నుండవలయును. ప్రజానియమితి శ్వేతములుగ నుండునప్పుడు. (యురపియును) అందుచే ప్రజానియమితి సభ్యులనుండియే అధ్యక్షుడు ఎన్నుకొనబడవలయునను సిద్ధాంతమును అవరణలూనికి తేవలయునని నిర్బంధింపగూడదు. ఏని నాల్గింపుంపవలసి వచ్చును. ఈ క్రొత్తమార్పుల వలన కాలక్రమమున అధ్యక్షుడు బాధ్యతాయుతసభ్యుల స్థానమును ఆక్రమించును ఇతరులు కాశ్వరాధికారులుగ నే యుండురు. వీరికి సలహా నిచ్చుచుండురు. ఈస్థితికి వచ్చువరకు బోర్డువారి ఉత్తరువులు గాని తీర్మానములు గాని అభిప్రాయములు గాని ప్రోత్సహింపబడు తప్పి నెంటు గవర్నరుగారి సమ్మతిని బడయవలయును. సంపూర్ణాధికారము పొందించుటకు తగిన తరుణ మాసము ముగిసినపుడు స్థానికప్రభుత్వము నాతికారము గూడ ఇదివరకున్న బోర్డువారి అధికారములను అసభి కారాధ్యక్షుల అధికారములను జేర్చుటకును, అట్లానచ్చిన వీరి యధికారము విస్తరింపబడును.

అధ్యక్షులు బాధ్యతతో గూడుకొన్న వారైనపుడే ఇట్లు తటస్థింపవలెను. అప్పుడు బోర్డుల అభిప్రాయములను తోచినవేయుటకు తప్పి నెంటు గవర్నరు సమ్మతిని బొందవలసియు లేదు. క్రమక్రమేణా అధ్యక్షులు నొందు స్థితినుండి సంపూర్ణ బాధ్యతాయుతు లగువరకు అంతయు లొంగదలేకనే జరుగును. ఒకేవారు మార్పులు కలుగజేయబడవు సంపూర్ణ బాధ్యతాయుతు పరిపాలనమును సాకర్యముగ మార్గ మేర్పడినది. మార్గబోధకము లేదు. ఈ విధానమంతయు మాంటాగూర్ చెల్మగుప్పు సంస్కరణముల 264 వేరా ననుసరించి అమలించబడినది. ఈ బోర్డుల కొనగవడని విషయములు: చివరక కార్యములు, రాజకీయములు, వైద్యము, నాకాదోర్వోగము, ప్రభుత్వము, విశ్వవిద్యాలయము, ప్రధాన కార్యదర్శి సహాయముచే గాష్ట్రీగూర్వారిచే ఇరవైయింపు ముగ్గురింపబడును.

సాక్షి సంస్థానపు కార్యములు, సరిహద్దుల జిల్లాలు, కొండ ప్రదేశముల వ్యవహారములుగూడ గాష్ట్రీగూర్వారిచేతనే జూడవలెను. దొరతనమున తప్పి నెంటు గవర్నరు, బోర్డులందుకుంటే ఏ విషయములను ప్రయత్న స్వాయత్తముగ విభజించుటకు అనుమతము లేదు. వీరికి స్వంత అధికారముగూడ నుండును. కార్యసౌకర్యార్థము ఇంకను అధికారము వీరి కొనగవడును. వీరి జయప్రదముగ నిర్వహించు కార్యముల బట్టి యు ఎత్తుల అధికారము ప్రసాదింపబడును. బోర్డులగూడ

దొరతనములో చేరినవిగనే ఎంచబడును. తప్పి నెంటు గవర్నరులకును అధ్యక్షులకును సాయరస్యము చేడదను సమ్మకము తోడను తత్కారణమున విధానమునకు భంగము రాదను విశ్వాసముతోడను అధ్యక్షుడు తన ఉద్యోగమును ఆంగీకరించును.

హిందూ దేశముతో సంబంధము
ను గురించి కొంతవరకు చర్చింపబడినది. బర్మా ప్రజల అభిప్రాయములను భారతీయుల అభిప్రాయములకు సమానాంతరము వార యుండుటచే బర్మాకును హిందూ దేశముకు సంబంధ ముండగూడదని సమర్థింపబడినది. బర్మాలో నున్న బర్మములు తమవ్యవహారములు హిందూ దేశపరిపాలనమున నుండవలయునని కోరుట లేదు. మరియు ఇండియాలో నున్న ఇండియనుల వ్యవహారములందు పాల్గొనవలయుననిగూడ తలంపు వారికి లేదు. తమ మామూలులకు భంగముకలుగకుండగ నున్నంత వరకు హిందూ దేశపు సంగతులతో వారికేమిటోక ము లేదు.

ఆ వ్యవహారముల పాల్గొనుటకుగూడ వీరు ప్రయత్నింపరు. ఈ విధానము నరలించి ప్రస్తుతము సామ్రాజ్యకాసన సభయందున్న మూడు స్థానములకు ప్రేటుకవులలో మూడు స్థానములకు బహుళగ వదలుకొనెను. ఈ ముగ్గురిలోను ఒకసభ్యుడు బర్మాకాసనసభ వారితో నియమించబడును. బర్మా వర్తకసంఘమువారు ఒకరిని ఎన్నుకొనెదరు. బర్మా కమిషను ఉద్యోగులు ఒక సభ్యుని నియమించెదరు. ఇండియా దొరతనమువారితో సంబంధము గల బర్మకు వ్యవహారములకు బోర్డు కార్యదర్శిగ నియమించబడును. బర్మాకుండి వచ్చిన వ్యవహారముల నన్నిటిని పరిష్కరించును. ఇండియా సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించి బర్మాలో కలుగు అభిప్రాయములకు ప్రధాన ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసెదరు. మొత్తము మీద ఈయన రాజప్రతినిధిగారితో మాట్లాడవచ్చును. ప్రతి విషయమును గురించి స్వయముగ కార్యనిర్వహణసభతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములకు జరుపవచ్చును. రాజప్రతినిధిగారి చిరుదము ఇండియా బర్మా గవర్నరు జనరలుగ మార్పులయు నని నూదించబడినది. ఇట్లు మార్పిన బర్మా ప్రజలకు ఉత్సాహముగ నుండును. ఇండియా దొరతనము చిరుదమున గాని ధోరణిని గాని మార్పులుండవు. ఇండియా దొరతనము సంబంధమున గూడ మార్పు కలుగదు. ప్రస్తుతమున్న ఇండియా గవర్నరు మెంటు నిర్మాణమును ఇతరులనుండించిన మార్పులమించి లేవు. బర్మా ప్రజలకు ఇతరుల దీనివలన ఎత్తులూభవము గల్గును. భంగముండజాలదు. ఇండియాతో విడిచిపొవలయు ననుకోరిక నెరవేరును. రాష్ట్రీయ ప్రముఖతను గూడ తగ్గించుటలేదు. ఇండియా రాష్ట్రములకును బర్మావారి యభిప్రాయములకును భేదము కలదు.

బర్మావారు ఇండియాతో సమానముగ నుండుటకు ప్రయత్నించుటలేదు. తమ ఆశయములకు భంగము కలుగకుండగ నుండవలయునని ప్రయత్నించుచున్నారు. తగిన ప్రాతినిధ్యము లేనందున తమ ఆశయములు భగ్నముకాకుండుటకై కృషి సజ్జచున్నారు. సామెలవోకమిటి వారి తీర్మానము తెలియువరకు సామ్రాజ్య రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల అధికార విభజనము గూర్చి ఏమియు చేయబడదు. కాని బర్మాకు ప్రత్యేక పుటాదరణ కాలము ననిరి. ఇదేరీతిగ బర్మకుల నివిలు సర్వము ఉద్యోగముల గురించి విడిచి పెట్టబడినది. మొత్తము మీద ఈమార్పులను ఇండియా దేశపు ప్రముఖముతో సరిహద్దులకు గాని ఇండియా పరిస్థితులకు గాని పోల్చుటకు వీలు లేదని.

స్వపరిపాలన గవ్యస్థానమును బడయుట, ప్రజల ఉత్సాహము, పరిశ్రమ ప్రజాప్రతినిధుల కార్యదక్షతవై ఆధారపడి యుండును. ఈమార్పులన్నియు బర్మకులకు ఇష్టముగ నే యుండునని అనుకొనుచున్నారు. మాంటాగూర్ చెల్మగుప్పు విధానమునుసరించి కార్యనిర్వహణసభ కావలయునని కోరలేదు. అయితే ఇండియాతో గొప్పభేద ముండుటచే విడిపోవలయునని కోరిరి. ప్రకటనకు పూర్వ మీ విధానము ఇండియా దొరతనమువారికి సమర్థింపబడలేదు. బర్మాలో దీనిని ప్రజలు నాశించు దానివై ఈవిధానపు జయము ఆధారపడియున్నది. స్థానికప్రభుత్వమువారిమీద కొంత ఆధారపడి యున్నది. ఈవిధానమును గూర్చి పూర్వపక్ష సిద్ధాంతములు జనవరి 25 తేదీలోపుగ ప్రధాన కార్యదర్శిగారికి జేరవలయును.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు
ఈనెల 21-వ తనివారం రాత్రి బెజవాడలో
లవ-కుశ నాటకమును
ప్రదర్శన మొనరింతురు.

ఆత్మజిజ్ఞాసా.
కరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మసంతోషమును సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ
గంభీర ర్త:- సా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. ఎన్. ఎస్. చక్రవర్తి గంభీరము. తెల. సం. 8.0.
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
గోల్కొనాపు 212 వ రహదారి

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోషధములు.
బృహత్ మంజుష్టాదికావ్య
రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది.
1 పౌను సీసా రు 0-12-0.
చంద్రప్రభ గుటి
మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.
వాసవలేహము
దగ్గునకు మంచిమందు.
1 పౌను సీసా రు 0-10-0.
వ్యవహారములన్నియునాంగ్లేయభాషలో జరుపవలయును.
జాండూ ఫార్మస్యూటికల్
వరుగ్గు
ఆయుర్వేద యోషధముల జేయువారు
బొంబాయి నెం 13.
The Zandu Pharmaceutical Works
The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

301 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594
పండితులవారి సిద్ధాంతములు.
లోకామయవార కస్తూరిమూత్రల నివృత్తినను
చరికింపుడు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయము జరుపుచున్నది.
ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింగపూ, మలీయాన్డే, గోవా, ఫిజీ, బెర్మోడ్, ఈస్ట్రాఫ్రీకా, మన్మూ, ప్రజేతములవారు కూడ సీ సిద్ధాంతమును, ఉపయోగించుచున్నారు.
మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయవార" కస్తూరి మూత్రల సీసా మీయింతు నున్న యెడల, మాటికి కైదులకు నమరుమును, నిరీక్షించి, మొర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.
కరలము, కీకవారము, అతీర్షణ, పూర్వవారము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజము జొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, విన్నదిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాములు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాంతమున నేరవచే శాస్త్రవ్యయగా పోయి గుణము గలుగును.
కైదులకాలలో వ శేకవిధము లగునట్టియు నునయోగకరములగు కర్మాటక మూలికలనుండియే యోషధములను తయారు చేయుచుండురు.

శిశువులైన యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసామును ఉండును; మాచి తీసికొనవలెను.
అనుపానజలము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 260 మార్తలన్న సీసా 4 ఆశా 80 మార్తలు.
8 సీసాలు కొకసారి తప్పించుకొని: 1-12-0
12 సీసాలు కొకసారి కొనిన 2-14-0
26 సీసాలు కొకసారి కొనిన 5-0-0
గురు ప్రశోగములకు మావట్ల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతమును జొరవేసు.
నిలవము:- శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, ముమై

